

Kehtestatud direktori kk 1-7/78 02.09.2024

Läbi arutatud õppenõukogus 30.08.2024

Hoolekogu arvamus antud 01.09.2024

Mäetaguse Põhikooli õppekava

2024

1. Üldsätted

1.1. Mäetaguse Põhikooli (edaspidi Kool) õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mis annab ülevaate kooli väärtustest ja eripärast ning on aluseks koolis toimuvale õppimisele, õpetamisele ja kasvatamisele.

1.2. Kooli õppekava kehtestatakse „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 17 lg 2, Vabariigi Valitsuse 01.09.2014. a määruse nr 1 „Põhikooli riikliku õppekava“ § 24 alusel ning Vabariigi Valitsuse 08.03.2001. a määruse nr 89 „Laste liikluskasvatuse kord“ § 7 alusel, kooli eripärast, lastevanemate, õpilaste ja koolipidaja soovidest ning materiaalsetest ressursidest.

1.3. Kooli õppekava koosneb üldosast ja lisadest. Lisades esitatakse valdkonniti koondatud ainekavad.

1.4. Kooli õppekava üldosas esitatakse:

- 1) üldsätted;
- 2) kooli väärtused ja eripära;
- 3) kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid;
- 4) valdkonnasisesed ja -ülesed lõiminguvõimalused;
- 5) üldpädevuste kujundamise põhimõtted ja õppekava läbivate teemade käsitlemise põhimõtted;
- 6) õppekorraldus;
- 7) õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused;
- 8) liikluskasvatus;
- 9) loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord;
- 10) õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus;
- 11) hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord;
- 12) karjääriõppe, sh karjääriinfo ja nõustamise korraldamine;
- 13) õpilaste ja lastevanemat teavitamise ja nõustamise korraldus;
- 14) õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted;
- 15) kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

1.5. Kooli õppekava terviktekst on kättesaadav kooli veebilehel <http://www.maetaguse.edu.ee> ja paber kandjal koolis.

2. Kooli väärtused ja eripära

Kooli missioon ja visioon

Kooli missioon: Meie õpilastel on eakohane, turvaline, arendav ja positiivselt mõjuv õppekeskkond, mis toetab ennastjuhtiva õppija igakülgset arengut.

Kooli visioon: Meie kool on parim õppimiseks ja arenemiseks.

Kooli väärtused: koostöö, vastutustunne, austus, julgus, hoolivus ja sallivus.

Koostöö - eduka õppe ja kasvatuses huvides tehakse ühise eesmärgi nimel koostööd kõigi osapoolte vahel, samuti tehakse ühistööd teiste koolide ja välispartneritega. Koolikogukonna liikmete omavaheline suhtlemine on lugupidav, üksteist usaldav, toetav ja tunnustav.

Vastutustunne - meie koolis vastutab igaüks oma valikute, tegude ja eesmärkide saavutamise eest. Vastutus on kolmepoolne – õpilane, lapsevanem, kool. Sihiks on oma tegude aluseks olevate väärtushinnangute mõistmine ja oma tegude tagajärgede eest vastutuse võtmine.

Rakendame programmi „Kiusamisest vabaks!“ ning peame selle ettevõtmise väärtuseid - austus, julgus, hoolivus ja sallivus – ka kooli väärtusteks.

Austus- oma kodu, kooli, kodupaiga ja isamaa vastu.

Julgus- julgus sekkuda, kui eiratakse demokraatliku ühiskonna olulisi väärtusi.

Hoolivus- hoolivus keskkonnast, hoolivus iseendast ja hoolivus kaaslasele.

Sallivus - austame iga rahva kultuuri, toetame õpilaste individuaalset ja sotsiaalset arengut ning ühtekuuluvustunnet väärtuste ja traditsioonide kaudu.

2.2. Kooli eripära

- Kool asub looduslikult kaunis mõisapargis, heakorrastatud territooriumil. Kooli ümbritseb suurepärase õpikeskkonda - terviserajad, park, suusarajad, mänguväljakud, korvpalliväljak, kooli staadion, väljõusaal, discgolfirada, õuesõppe paviljon. Õpilastel on võimalik kasutada kohapeal ujulat.

- Kool on renoveeritud ja kaasajastatud, mis pakub mitmekesist õppijat toetavat õpikeskkonda. Loodud on võimalused ka üks ühele õppeks. Käsitöömaja asub eraldi. Hoones paiknevad kodunduse-, õmbluse-, maali-, keraamika-, metalli- ja puidutööklassid ning väike sepikoda.

- Koolis kasutatakse eakohast õppevara, sh nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja vahendeid.

- Pööratakse erilist tähelepanu tervislikele eluviisidele. Seetõttu pannakse rõhku:

- tervislikule koolilõunale, mis on valmistatud kooli oma koka poolt, toit valmistatakse kooli köögis ja võimalusel eelistatakse kodumaist toorainet;
- aktiivsetele vahetunni tegevustele – võimalas on saalivahetunnid ja õpilastel on võimalus veeta vahetund õues, koolil on vajalik inventar olemas (tõukerattad, jalgrattad);
- õppeprotsessi läbiviimist ka väljaspool kooliruumi.

- Kooli eripärast lähtuvalt on koolis lisatud loodusõpetuse tunde. Peame oluliseks head eesti keele oskust, matemaatika - ning digipädevust. Seetõttu on suunatud lisatunnid eesti keele, matemaatika- ning arvutiõppesse.
- Koolis keskendutakse muutuva õpikäsituse rakendamisele. See väljendub õppijakeskses lähenemises, digipädevuste arendamises, loovuse toetamises.
- Koolis on erinevad võimalused õpilaste toetamiseks: HEV õpiaste tugigrupp, pikapäevarühm, tasemeõpe, väikeklassid, huviringid.

2.3. Kooli hümn, lipp, logo ja vapp

Koolil on oma **hümn**. Hümnisõnad on kirjutanud Virve Osila, muusika Herbert Oert. Kooli hümn on osa kooli sümboolikast. Hümn lauldakse aktuste ava- või lõpulauluna.

Kooli **lipp** on sinine, sellel on kuldse värviga Mäetaguse Põhikooli logo. Logo autoriks on kooli endine direktor ja õpetaja Tiit Saare. Logol on kujutatud kooli nime algustähti. Lippu kasutatakse kooli pidulike sündmuste puhul.

Kooli vapp

Kooli vapil sümboliseerib päike hariduse valgust, noorust ja ärkamist, päikesekiired üheksat koolikäimise kuud ja üheksat põhikooli klassi. Mäe tagant tõusev päike omakorda sümboliseerib nime Mäetaguse. Vapi värvid on sinine, kollane ja roheline. Need tähistavad noorust, lootust, rikkust, valgust ja tasakaalukust, aga ka koolis käimise aasta-aegu: kuldne sügis, külm talv ja haljendav kevad. Kooli vapi autor on Tiit Saare. Kooli vapi ja värvid kinnitas Mäetaguse Vallavolikogu 28. detsembril 1994. aastal.

2.4. Koolivorm

Kooli õpilased võivad kanda koolivormi (vest, kardigan, pihikseelik, polosärk). Vormi kandmise eesmärgiks on hoida oma kooli tunnet. Kooli pidulikel üritustel kannavad õpilased soovituslikult vähemalt ühte koolivormi elementi. Väljaspool kooli toimuvatel sündmustel (konkursid, olümpiaadid) kannavad meie õpilased võimalusel kooli vesti.

3. Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid

3.1. Kooli lõpetades on õpilane omandanud üld-, kooliastme- ja ainevaldkonnapädevused. Õppe- ja kasvatuse aineüleseks eesmärgiks on põhikooli riikliku õppekava § 4 lõikes 4 esitatud üldpädevuste, põhikooli riiklikus õppekavas § 7, § 9 ja § 11 kooliastmeti kirjeldatud pädevuste ning põhikooli riikliku õppekava valdkonnapädevuste kujundamine.

3.2. Põhikooli lõpetamisel saavutatavad õpitulemused on kooskõlas kvalifikatsiooniraamistiku 2. tasemel kirjeldatud üldnõuetega, õpilasel on:

- teadmised ainevaldkonnaalaste faktide kohta;
- põhilised kognitiivsed ja praktilised oskused vastava teabe kasutamiseks, et täita ülesandeid ja lahendada probleeme;
- suutlikkus töötada ja õppida juhendamisel, kuid mõningase iseseisvusega.

3.3. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgseteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.

3.4. Koolis on loodud õpilastele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist

3.5. Õpilastele on tagatud eakohane tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.

3.6. Õppe- ja kasvatuses korraldamisel arvestatakse õpilaste individuaalsust õppetundides ja väljaspool tunde õppimist toetava hindamise, erinevate õppemeetodite ja –materjalide kasutamisega, täiendava tööga erineva võimekusega õpilastele (nt huviringid). Õpilaste individuaalset arengut toetatakse koostöös lapsevanematega arenguveestluste läbiviimise kaudu.

3.7. Põhikooli lõpetajal on kujunenud põhilised väärtushoiakud ning õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. On loodud alus tunda end eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena. Õpilane suhtub sallivalt ja avatult maailma ning inimeste mitmekesisusse.

3.8. Põhikooli lõpetajad on jõudnud selgusele oma huvides, võimetes ning on valmis õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks.

3.9. Lihtsustatud õppe- kasvatusesmärgid (edaspidi LÕK)

3.9.1. Lihtsustatud õppe põhiülesanne on toetada ja suunata tõhustatud või erituge vajava õpilase arengut. Iga õpilase hariduslike erivajaduste ületamiseks või vähendamiseks rakendatakse temale sobilikke eripedagoogilisi meetodeid. Vajaduse korral koostatakse õpilasele individuaalne õppekava, milles esitatakse vähendatud või ka kõrgendatud nõuded õpitulemustele.

3.9.2. Lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 46 lõikest 7 koostatakse igale lihtsustatud õppe õpilasele individuaalse arengu jälgimise kaart (IAJK). Individuaalse õppekava koostamisel lähtutakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil olevast teabest.

3.9.3. Lihtsustatud õppe sisu on valdavalt suunatud praktiliste oskuste ja teadmiste omandamisele. Õpetamine, kasvatamine ja arengu toetamine toimub valdavalt praktilise õppeviisi (harjutamise) kaudu. Reegleid ja teoreetilisi teadmisi õpetatakse minimaalselt, aga sel määral, et üldistada ja teadvustada praktiliselt omandatud.

3.9.4. Kooli õppe- ja kasvatusprotsessis kujundatakse õpilastel suutlikkust ja oskusi, et pingutada jõukohasel viisil ning teha koostööd nii eakaaslaste kui ka erinevate täiskasvanutega. Taotletakse, et õpilastel kujuneksid teadmised, oskused ja hoiakud, mis võimaldavad neil (vajaduse korral suunamise või abiga) jälgida, hinnata ning kohandada oma käitumist ja õpitegevust.

3.9.5. Väärtushoiakute kujundamisel taotletakse, et õpilane tunneb vastutust oma tegude tagajärgede eest, järgib üldlevinud väärtusi, määratleb end riigi kodanikuna.

3.9.6. Lihtsustatud õppel põhikooli lõpetaja on praktilist tööd väärtustav ja täiendus- ning kutseõppeks valmis olev ühiskonnaliige. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele isiksusteks, kes on motiveeritud jätkama õpinguid ja tulevad võimalikult iseseisvalt toime erinevates rollides: perekonnas, võimetekohasel tööl ja avalikus elus.

3.9.7. Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste kujunemist toetab järjepidev koostöö õpetajate, tugispetsialistide ja lastevanemate vahel. Vajaduse korral kaasatakse tugispetsialiste väljastpoolt kooli, kohaliku omavalitsuse esindajaid jt.

4. Valdkondadesised ja -ülesed lõiminguvõimalused

4.1. Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandab kool õppekava arenduse, õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus kooli üldtööplaanis.

4.2. Lõiming väljub õpetaja töö planeerimisest õppetegevustena. Tegevusteks võivad olla klassi- ja õuesõppetunnid, väljasõidud, projektide kavandamine ja teostamine, probleemide lahendamine, uurimine, küsimuste esitamine ja neile vastuste leidmine.

4.3. Lõimingu viisi valikul on õpetaja vaba ning valik sõltub sellest, mida tahetakse lõimimisega saavutada: kas luua seoseid üksikute õpitulemuste vahel, ainevaldkondade sees ja ainevaldkondade vahel või soovitakse lõiminguga saavutada kooliastme pädevusi, üldpädevusi või valdkonnapädevusi.

4.4. Lapsevanemad on õppeprotsessi kaasatud lahtiste tundide, karjääriõpetuse, ürituste planeerimise- ja läbiviimise kaudu.

5. Üldpädevuste kujundamise põhimõtted

5.1. Kooli õppekava tähenduses on pädevus asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult toimida. Pädevused jagunevad üld-, valdkonna- ja õppeainepädevusteks.

5.2. Üldpädevuste omandamine on oluline selleks, et edukalt toime tulla kõigis eluvaldkondades. Üldpädevuste arendamine toetab õpilase arengut tervikuna.

5.3. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu, ent ka tunni- ja koolivälises tegevuses ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate ning kooli ja kodu ühistöös.

5.4. Iga õppeaasta alguses kavandatakse tunnivälised üritused kooli üldtööplaanis. Kõikidel üritustel on kindlaks määratud vastutaja, kelle ülesanne on koostöös aineseksiooniliikmetega määratleda ürituse eesmärgid lähtuvalt üldpädevustest. Kooli üldtööplaanis kavandatakse igaaastaselt alljärgnevad ülekoollised üritused:

- Ainenädalad, teemapäevad
- Loodusnädal
- Karjäärinädal
- Muusikanädal
- Spordinädal
- Tervisepäev „Reipalt koolipinki”
- Aktiivsed vahetunnid
- Õpetajate päeva tähistamine
- Õppeaasta avaaktus

- Eesti Vabariigi aastapäeva aktus,
- Õppeaasta lõpuaktus
- Jõulude tähistamine sh jõulukontsert Alutaguse Hoolekeskuses
- Õppekäigud ning loodusretked

Lisaks traditsioonilistele ülekoolilistele üritustele kavandatakse enne igat õppeaastat üldtööplaanis täiendavalt konkreetse õppeaasta keskseid ülekoolilisi üritusi. Lähtuvalt kooli õppekavas toodud rõhuasetustest ja detailsemast määratlusest erinevate üldpädevuste kujundamisele, kavandavad õpetajad vajalikud tegevused arvestades aine eesmärke ja –spetsiifikat eelkõige läbi sobivate meetodite valiku.

5.5. Koolis toetatakse õpilasi järgmiste üldpädevuste kujunemisel:

5.5.1. Kultuuri- ja väärtuspädevus - üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid.

Kultuuri- ja väärtuspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmisele:

- Kooli põhiväärtused on määratletud, nad on igapäevaselt kõigile kättesaadavad, neid järgitakse tegevuste kavandamisel ning erinevaid töövorme kasutades arutatakse õpilastega alusväärtuste üle.
- Õpetajad arutavad tundides õpilastele eakohaselt päevakajalisi sündmusi või ühiskonnas ja maailmas esiplaanil olevaid aktuaalseid küsimusi. Arutelusid läbi viies käsitleb õpetaja mingi sündmuse, nähtuse või seisukoha erinevaid tahke, demonstreerides teatud mõtteviisi: igal nähtusel on mitu põhjendust, igal sündmusel on mitu tõlgendust, igal seisukohal on vähemalt üks vastandseisukoht.
- Õpilasi suunatakse uurima ja vajaduse korral kahtluse alla seadma nii enda kui ka teiste, ka vanema põlvkonna poolt oluliseks peetavaid väärtusi.
- Õpetajad ja sotsiaalpedagoog kasutavad erinevaid rollimänge, mis võimaldavad hinnata inimsuhteid.
- Koolis keskendutakse teiste loomingut väärtustamisele:
  - õpilaste suutlikkuse kujundamise kaudu vältida plagiaati kirjalike tööde koostamisel (referaatide koostamine, korrektse viitamissüsteemi kasutamine); õpilaste esitatavad kirjalikud tööd peavad alati olema korrektselt ja esteetiliselt vormistatud.
  - õpilased külastavad muuseume, teatrietendusi ja osalevad kultuurisündmustel.
  - koolis korraldatakse kohtumised eesti lastekirjanikega.
  - kool hoiab pärimusmuusikalaagri traditsiooni.
  - osalemine rahvusvahelistes projektides (nt Erasmus +) võimaldab teistsuguse kultuuriga riikide külastamist ning traditsioonide, tavade, keele ja folklooriga tutvumist.

- KIK projektides osalemine arendab huvi loodusteaduste vastu, loodusliku mitmekesisuse tähtsust ning selle kaitse vajadust.

5.5.2. Sotsiaalne ja kodanikupädevus- – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut ja Eesti riiklikku iseseisvust; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvuste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel.

Sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujundamisel keskendutakse järgmisele:

- Vastutustunde kujundamine toimub koolis eelkõige kokkulepete sõlmimise ja kokkulepetest kinnipidamise jälgimise teel. Kokkulepete saavutamine tähendab osapoolte ära kuulamist ja teineteisega arvestamist ning kõigi osapoolte kokkuleppega nõustumist.
- Kehtestatud reeglite järgimisel näitavad õpetajad õpilastele ise eeskuju.
- Kõikides õppeainetes pööratakse tähelepanu õpilaste koostööoskuste arendamisele ja meeskonnatööle, rühmatöö kasutamisel õppemeetodina antakse alati tagasisidet ka meeskonnatöö oskuste kohta ning vajadusel juhendatakse õpilasi.
- Õpetajad kasutavad õppematerjale, mis hõlmavad erinevaid ühiskondlikke teemasid, näiteks kodanikuõpetus, inimõigused, demokraatia, sotsiaalsed probleemid jne. See aitab õpilastel mõista ühiskonna erinevaid aspekte ning arendada arusaamist oma rollist selles.
- VEPA metoodika kasutamine tugevdab laste identiteeti ja kogukonnatunnet.
- KiVa projekti rakendamine.
- Kool korraldab õppekäike, et anda õpilastele võimalus näha, kuidas ühiskond toimib tegelikus elus (nt Päästekomando, Vallavalitsus, Kaitseliit).
- Õpetajad toetavad õpilaste osalemist kodanikualgatustes ja vabatahtlikus tegevuses, et nad saaksid reaalses maailmas rakendada oma kodanikupädevusi.
- Sotsiaalpedagoogi tegevus on suunatud probleemide ennetamisele ja probleemilahendusele.

5.5.3. Enesemääratluspädevus- suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme.

Enesemääratluspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmisele:

- Kõikides õppeainetes kasutatakse kujundava hindamise raames õpilaste enesehindamist, mille käigus õpilased õpivad määratlema enda tugevaid ja nõrku külgi ning kavandama parendustegevusi.
- Õpilaste poolt koostatud kirjalikud tööd saavad tagasisidet soorituse tugevuse ja nõrkuse kohta. Tagasisidet antakse eelnevalt teadaolevate kindlate kriteeriumite põhjal (hindamismudel), kaaslastelt või ka eneseanalüüsi korras.
- Õpilastega läbiviidavad arenguestlused põhinevad õpilaste eneseanalüüsil.

- Kaks korda õppeaastas seab õpilane endale käitumises ja hoolsuses eesmärgid, hindab ennast ise selle alusel ning saab tagasisidet klassijuhatajalt ja aineõpetajatelt.
- Õpimappi koostamine suunab õpilasi oma arengut pikema aja jooksul jälgima.
- Liikuma Kutsuva Koolina innustame lapsi järgima tervislikke eluviise.

5.5.4. Õpipädevus- suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi.

Õpipädevuse kujundamisel keskendutakse järgmisele:

- Õpetajad arendavad õpilastes enesejuhtimise oskust, mis hõlmab ajaplaneerimist, eesmärkide seadmist ja motivatsiooni säilitamist.
- Õppeprotsessi kavandamine on avalik, st õpilased trimestri alguses saavad teada, mida õpitakse, millised on oodatavad õpitulemused, kuidas toimub hindamine ning millised on hindamiskriteeriumid.
- Trimestri alguses õpilasel on olemas informatsioon oma tegevuse ja aja planeerimiseks.
- Õpilase (enese)hindamise toetamiseks kasutatakse hindamismudeleid.
- Ennastjuhtiv õppija õppepäevade läbiviimine kord kuus.

5.5.5. Suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning, digipädevus ning ettevõtlikkuspädevus.

Suhtluspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmisele:

- Tähelepanu pööratakse õpilaste esinemisalase pädevuse kujundamisele. Esinemine klassi ees on õpilasele vabatahtlik. Õpetajad juhendavad ja toetavad õpilasi nii, et nad on valmis ise esinema.

Peale esinemist saab õpilane õpetajalt personaalset tagasisidet.

Suhtluspädevuse kujundamisel peetakse oluliseks järgmisi ettevõtmisi: perepäev, sõbrapäev, õpetajate päev, emakeelepäev, koolisisesed olümpiaadid ja konkursid.

- Õpilastel kujundatakse oskused anda kaasõpilastele konstruktiivset kirjalikku ja suulist tagasisidet.
- Õpilased harjutavad etteantud keelestruktuuride/suhtlusmallide järgi suuliselt ja kirjalikult nii emakeeles kui võõrkeeltes.
- Õige häälduse õppimine eesti keele ja võõrkeele tundides.
- Tundides arendatakse oma mõtete selget väljendamist.
- Õpetajad pakuvad lugemiseks ja mõistmiseks erinevat laadi tekste.

- Õpetajad loovad meetodeid ja võtteid erinevate suhtlemisoskuste õppimiseks tunnis (praktilised harjutused, juhitud rühmatööd ja arutelud).

5.5.6. Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus- suutlikkus kasutada õppeainele omast keelt, termineid, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõendus põhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalase pädevuse kujundamisel keskendutakse järgmisele:

- Õpet üles ehitades pööratakse erilist tähelepanu õpitavast arusaamisele ning õpilaste loogilise ja loova mõtlemise arendamisele. Rõhutatakse täpsuse, järjepidevuse ja õpilaste aktiivse mõttetöö olulisust kogu õppeaja vältel.
- Kõikides ainetes pööratakse tähelepanu matemaatiliste esitusviiside (näiteks tabel, diagrammid) kasutamisele, õpitakse kasutama uut tehnoloogiat ja tehnoloogilisi vahendeid õpiülesannete lahendamiseks
- Õpetajad kasutavad interaktiivseid meetodeid, näiteks grupitööd, arutelud ja praktilised ülesanded, et arendada õpilaste mõistmist matemaatika ja loodusteaduste kontekstis. Õpetajad esitavad õpilastele reaalseid probleeme, mis nõuavad matemaatilisi ja looduspädevusi nende lahendamiseks. See aitab õpilastel näha, kuidas neid oskusi saab rakendada igapäevaelus.
- Õpetajad integreerivad tehnoloogiat, nagu arvutiprogrammid, simulatsioonid ja interaktiivsed õppevahendid, et muuta matemaatika ja loodusõpetus kaasahaaravamaks ja praktilisemaks.

5.5.7. Ettevõtlikkuspädevus - suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärgid, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske; rakendada finantskirjaoskust.

Ettevõtlikkuspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmisele:

- Koolis on loodud innustav ja toetav õpikeskkond, mis soodustab ettevõtlikkust.
- Õpetajad korraldavad õpilastele tegevusi ja projekte, mis julgustavad loomingulisust ja probleemilahendamise oskusi.
- Õpilastele antakse võimalus valida projekte ja loovtööteemasid, mis neid huvitavad.
- Ettevõtlikkuspädevuse kujunemist toetatakse karjääripäeva, jõululaada korraldamisega kogukonnale, ettevõtete külastamise, lapsevanematega koostöös töövarjupäevaga.
- Osalemine Moedemmil.

5.5.8. Digipädevus - suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvates ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust;

osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

Digipädevuse kujundamisel keskendutakse järgmisele:

- Tundides õpitakse leidma ja säilitama digivahendite abil infot ning hindama selle asjakohasust ning usaldusväarsust.
- Õpetajad kasutavad erinevaid tehnoloogilisi vahendeid ja platvorme õppeprotsessis, muutes tunnid interaktiivsemaks ja kaasahaaravamaks. Digitaalsed õppematerjalid võimaldavad õpilastel õppida mitmekesisemalt ja individuaalselt.
- Õpilastele õpetatakse iseseisvust ja enesejuhtimise oskusi: kord kuus korraldatakse ennastjuhtiva õppija päevi.
- Õpilastele räägitakse digikeskkonna ohtudest ning kuidas kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti.
- Selgitatakse, et digikeskkonnas tuleb järgida samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.
- Kooli õppekavas on 3., 4., 5., 6., 7. klassi informaatika tunnid, samuti on informaatikatund LÕK õpilastel.
- Digipädevust arendatakse, kasutades õppes nüüdisaegseid tehnoloogilisi, sh IKT-vahendeid.

5.6. LÕK õpilaste pädevuste kujundamine

5.6.1. Lihtsustatud õppes käsitatakse pädevust kui võimetekohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogumit, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida.

5.6.2. Lihtsustatud õppes eristatakse üldpädevusi ja arenguperioodidel taotletavaid pädevusi.

5.6.3. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu ning tunni- ja koolivälises tegevuses. Üldpädevuste kujunemist jälgivad ja suunavad õpetajad ning tugispetsialistid omavahelises koostöös ning kooli ja kodu koostöös.

5.6.4. Pädevuste kujundamisel on oluline:

- selged ja konkreetsed õpiväljundid, et õpilane mõistaks, mida temalt oodatakse;
- õppeprotsessi kohandamine vastavalt õpilase individuaalsetele vajadustele;
- erinevate õppemeetodite rakendamine, et pakkuda mitmekülgset õppekogemust;
- õppekava kohandamine reaalsele eluolule;
- selge ja konstruktiivne tagasiside,

5.6.5. Lihtsustatud õppes taotletavad üldpädevused on kohandatud lähtuvalt riikliku õppekava §4 punktist. Õpilastel kujundatavad üldpädevused on: kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne

ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus, matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus, ettevõtlikkuspädevus, digipädevus.

Kultuuri- ja väärtuspädevus – tunnetab end oma rahvuse liikmena ja Eesti kodanikuna, väärtustab maailma eri rahvaste ja kultuuride mitmekesisust, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamuste vabalt ja lugupidavalt, tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning väärtustab eesti keele ja kultuuri säilimist ja arengut; tunneb ja järgib üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

Kultuuri- ja väärtuspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmisele:

- Seostatakse kultuuri- ja väärtuspädevus igapäevaeluga, kasutades praktilisi näiteid ja reaalseid olukordi, et muuta kontseptsioonid õpilastele kergemini mõistetavaks.
- Tutvustatakse erinevaid kultuure ja väärtusi lugude ja näidete kaudu.
- Õpetajad kasutavad lihtsat keelt ja visuaalseid abivahendeid, et aidata õpilastel paremini mõista erinevaid kultuurilisi taustu ja väärtushinnanguid.
- Rakendatakse interaktiivseid õppemeetodeid, näiteks mängu, rollimängu ja grupitöid.
- Õpetajad julgustavad õpilasi reflekteerima omaenda väärtushinnanguid ja mõistma nende mõju suhetele ja otsustamisele.

Sotsiaalne ja kodanikupädevus – on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust; teab oma peamisi õigusi ja kohustusi, oskab nende eest seista, arvestab rühma huvisid ja isiklikku huvi; järgib vastutustundlikult ühiselu reegleid, konflikte lahendades arvestab seadusi ning moraalinorme.

Sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujundamisel keskendutakse järgmisele:

- Kasutatakse igapäevaelu näiteid ja situatsioone, et õpetada sotsiaalseid ja kodanikupädevusi.
- Korraldatakse rollimänge või simulatsioone, mis võimaldavad õpilastel harjutada erinevaid sotsiaalseid olukordi ja omandada kodanikupädevusi.
- Rakendatakse õpet, kus õpilased saavad lahendada reaalseid probleeme ja osaleda kogukondlikes algatustes. See aitab neil mõista, kuidas nende tegevused mõjutavad ümbritsevat keskkonda.
- Koolivälised õppimisvõimalused: väljasõidud, külalisesinejad.

Enesemääratluspädevus – mõistab ja väärtustab iseennast ja enda arengut, hindab adekvaatselt oma võimeid ja toimetulekut igapäevaelus, juhib oma käitumist erinevates olukordades; väärtustab tervislikku eluviisi, on füüsiliselt aktiivne.

Enesemääratluspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmisele:

- Õpetatakse õpilastele erinevate tunnete mõistmist ja väljendamist, kasutades näiteid ja küsimusi, et julgustada neid jagama oma emotsioone.
- Toetatakse õpilasi isikliku identiteedi avastamisel, kaasates neid aruteludesse ja tegevustesse, mis aitavad neil mõista, kes nad on, ja mida nad väärtustavad.

- Arendatakse enesehindamise oskusi, aidates õpilastel mõista oma tugevusi ja nõrkusi. Loovad lihtsad hindamiskriteeriumid, et toetada eneserefleksiooni.
- Julgustatakse positiivset enesehinnangut, tunnustades õpilaste saavutusi ja pakkudes positiivset tagasisidet nende pingutuste kohta.

Õpipädevus - õpib vastavalt oma võimetele, planeerib õppimist, sh enesekontrolli, järgib kavandatut. Täidab korrektselt jõukohaseid ülesandeid individuaalselt ja rühmas, kasutab sobivaid teabevahendeid. On avatud uutele teadmistele ja oskustele.

Õpipädevuse kujundamisel keskendutakse järgmisele:

- Õpilase võimete ja annete arendamiseks selgitatakse välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valitakse sobivad õppemeetodid ning korraldatakse diferentseeritud õpet.
- Õpilasele antakse võimalus õppida oma võimete kohaselt ja igaüks saab vajalikku tuge õpetajatelt ning tugispetsialistidelt.
- Suunatakse õpilast täitma ülesandeid koostöös, eeskuju järgi, näidise põhjal ning sõnalise selgituse alusel.

Suhtluspädevus – suhtleb olukorda ja suhtlemispartnereid arvestades, esitab oma soove, selgitab oma seisukohti, osaleb arutelus; loeb, mõistab, kirjutab ja loob tekste iseseisvaks toimetulekuks vajalikul tasemel, kasutab teabevahendeid; mõistab ja kasutab võõrkeeles lihtsamaid igapäevaseid väljendeid ning fraase, tuginedes vajaduse korral abivahenditele.

Suhtluspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmisele:

- Suhtluspädevuse kujundamine on praktiline, visuaalne ja igapäevaelule suunatud, et aidata õpilastel edukalt suhelda erinevates olukordades.
- Õpetajad loovad selged ja lihtsasti mõistetavad suhtlusreeglid, et õpilastel oleks lihtne aru saada, kuidas suhelda erinevates kontekstides.
- Õpetatakse kehakeele ja näoilmega suhtlemise olulisust. Selgitage, kuidas kehakeel võib väljendada emotsioone ja mõtteid.
- Korraldatakse rollimänge ja praktilisi harjutusi, et aidata õpilastel arendada suhtlusoskusi erinevates olukordades, nagu vestlused, koostöö ja konfliktide lahendamine.
- Tutvustatakse sotsiaalseid reegleid ja kombeid, mis on olulised erinevates suhtlusolukordades, näiteks kuidas tervitada, küsida abi või jagada.

Matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus – lahendab elulisi probleemsituatsioone, kasutades omandatud matemaatilisi, loodusteaduslikke ja/või tehnoloogiaalaseid teadmisi-oskusi ning (abi)vahendeid; mõistab inimese ja keskkonna vahelisi seoseid, suhtub elukeskkonda vastutustundlikult ja hoolivalt, elab ning tegutseb loodust ja keskkonda säästvalt.

Matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalase pädevuse kujundamisel keskendutakse järgmisele:

- Seostatakse matemaatikat praktiliste igapäevaelu näidetega, et õpilased saaksid näha selle kasutusvõimalusi.

- Kasutatakse visuaalseid abivahendeid, graafikuid, jooniseid ja mudeleid, et aidata õpilastel matemaatilisi kontseptsioone paremini mõista.
- Kasutatakse interaktiivseid õppematerjale ja digitaalseid tööriistu, mis toetavad õpilaste tehnoloogiaalast õppimist.

Ettevõtlikkuspädevus – on tegutsemisaldis, väärtustab praktilist tööd ja on valmis kutse- ja elukestvaks õppeks. Hindab adekvaatselt oma võimeid. Püstitab ja täidab endale seatud eesmärged ning võtab vastutuse oma tegude eest.

Ettevõtlikkuspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmisele:

- Kasutatakse praktilisi näiteid ja õppematerjale, mis on õpilastele arusaadavad ja seotud nende igapäevaeluga.
- Kasutatakse mängulisi õppetegevusi, rollimänge ja simulatsioone, et õpetada ettevõtlikkuse põhimõtteid lõbusal ja interaktiivsel viisil.
- Julgustatakse õpilasi võtma vastutust oma õppimise ja tegevuste eest, arendades sellega isikliku vastutuse ja algatusvõime oskusi.
- Julgustatakse õpilasi seadma eesmärged ning motiveerima neid nende saavutamisel.

Digipädevus – orienteerub ja tegutseb infotehnoloogilises maailmas eesmärgipäraselt ja turvaliselt. Otsib ja kasutab infot, tunneb lihtsamaid programme ja keskkondi. Järgib digikeskkonnas üldkehtivaid moraali- ja väärtuspõhimõtteid.

Digipädevuse kujundamisel keskendutakse järgmisele:

- Põhioskuste õpetamine: arvuti kasutamine, internetis navigeerimine ja failide haldamine.
- Õpetajad tutvustavad õpilastele lihtsaid digiseadmeid ja tarkvarasid, mille abil nad saavad arendada digipädevusi. Näiteks võivad need hõlmata e-kirja saatmist, tekstidokumentide koostamist või pilditöötlust.
- Õpetajad kasutavad praktilisi harjutusi ja ülesandeid, et õpilased saaksid aktiivselt osaleda digitehnoloogiatega kasutamises.
- Õpetajad õpetavad digitaalset ohutust, sealhulgas privaatsuse ja turvalisuse põhimõtteid internetis, sobilikku käitumist veebis.
- Õpetajad kasutavad õppemänge ja interaktiivseid õppematerjale, et teha digipädevuste omandamine lõbusaks ja kaasavaks.

5.6.6. Lihtsustatud õppe puhul tuleb arvestada õpilaste arenguperioode, mis jagunevad järgmiselt: 1.–2. kl, 3.–5. kl, 6.–7. kl, 8.–9. kl. Selline jaotus, mis ei ühti kooliastmetega, tuleneb õpilaste arengu seaduspärasustest – muutustest õppijate kognitiivses arengus ning kõne ja isiksuse arengus. Eri arenguperioodidel taotletavad pädevused kirjeldavad kokkuvõtvalt õpilase arengut eakohaste üldpädevuste ning õpitulemuste kaudu.

6. Õppekava läbivate teemade käsitlemise põhimõtted

6.1. Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna

kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

6.2. Õpikeskkonna korraldamise kaudu luuakse võimalused läbivate teemadega tegelemiseks. Klassi- ja koolivälisel tegevusel põhinev läbivate teemade käsitlemine toimub projekti- ning partnerlustegevuste kaudu, mille eesmärgid ja tulemused on seotud läbivate teemade taotlustega.

6.3. Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

- 1) õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmäärke;
- 2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlemised, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- 3) valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
- 4) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
- 5) korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälist õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

6.2. Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad

6.2.1. **elukestev õpe ja karjääri planeerimine** – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid;

6.2.2 **keskkond ja jätkusuutlik areng** – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;

6.2.3. **kodanikualgatus ja ettevõtlikkus** – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;

6.2.4. **kultuuriline identiteet** – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaidi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;

6.2.5. **teabekeskond ja meediakasutus** – taotletakse õpilase kujunemist teadlikuks ja analüüsivaks inimeseks, kes tajub ja teadvustab adekvaatselt ümbritsevat teabekeskonda, suudab meediamailma sisu ja allikaid kriitiliselt analüüsida ja kasutada, tunnustab autorlust, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmäärke ja ühiskonnas omaksvõetud

suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt ja vastutab oma käitumise eest end ümbritsevas teabekeskonnas;

6.4.6. **tehnoloogia ja innovatsioon** – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;

6.4.7. **tervis ja ohutus** – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;

6.4.8. **väärtused ja kõlblus** – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

7. Õppekorraldus

7.1. Õppeaasta kestab 1. septembrist järgmise aasta 31. augustini.

7.2. Õppeaasta koosneb 35 nädalast (kokku 175 koolipäeva) ning jaguneb trimestriteks.

7.3. Lõpuklassis on kokku vähemalt 185 õppepäeva (sh lõpueksamite toimumise periood).

7.4. Kool järgib Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt kehtestatud vaheaegade plaani.

7.5. Koolis toimub õppetöö traditsioonilises aineõppesüsteemis. Kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel, välja arvatud karjääriõpetus ja kunstiõpetus.

7.6. Õppekorralduse põhivorm on õppetund. Õppetund kestab 45 minutit ja vaheldub vahetunniga. Õppetund on kooli päevakavas või õpilasele koostatud individuaalses õppekavas juhendatud õppeks ettenähtud ajavahemik. Juhendatud õpe on kooli määratud viisil, mis on suunatud teadmiste ja oskuste omandamisele ning toimub õppekeskkonnas, milles osalevad nii õpilane kui ka õpetaja (näiteks individuaaltund, projektitöö, õppekäik, konsultatsioon, e-õpe).

7.7. Õppetunniks loetakse ka õppekäiku, milles toimub juhendatud õpe.

7.8. Igapäevase koolitöö korralduse põhialus on tunniplaan, millega on määratletud tundide arv ja järjekord õppepäevas. Kuni 2 õppetundi võib toimuda järjest, ilma vahetunnita. Tundide ja vahetundide ajad on välja toodud kooli kodulehel.

7.9. Koolis õpetatakse A-võõrkeelena inglise keelt alates 3. klassist.

B-võõrkeelena õpitakse kas vene või saksa keelt. Kool küsib lapsevanemate arvamust B-võõrkeele valiku osas 5. klassi kevadel, hiljemalt 1. maiks. Avatakse see keelerühm, mida soovib õppida vähemalt 60% õpilastest või vähemalt 7 õpilast.

7.10. Erinevates õppeainetes võib vajaduse ning võimaluse korral jagada klassi õppetöö läbiviimiseks rühmadeks. Rühmatundide korraldamise kavandab aineõpetaja koostöös teiste õpetajatega.

7.11. Õpilase või piiratud teovõimega õpilase vanema taotlusel ja muusikakooli nõusolekul võib kool arvestada 2.-3. kooliastme õpilastel õppimist muusikakoolis muusikaõpetuse osana tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli õppekavaga määratud õpitudemusi.

Vastav taotlus ja muusikakooli nõusolek esitatakse kooli direktorile kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis hiljemalt õppeaasta alguseks. Muusikaõpetuse poolaastahinne pannakse sellisel juhul välja muusikakooli tõendi alusel.

7.12. Ujumisoskuse omandamine toimub I kooliastmes Mäetaguse von Rosen SPA basseinis, kus ujumisoskust omandatakse vastavalt ujumise algõpetuse programmile, igale õpilasele ja tema arengule lähenetakse vajadusel ka individuaalselt. Ujumistundide eesmärk on omandada mitmekülgsed oskused vees ja veekogude läheduses toimetulekuks, ületada veega seotud hirmud ja väärtustada ujumist tervisliku eluviisi osana.

7.13. Tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti (2024/2025.õa)

	1. kl	2. kl	3. kl	I	4. kl	5. kl	6. kl	II	7. kl	8. kl	9. kl	III	Kokku
Eesti keel	7	6	6	19	5	3	3	11	2	2	2	6	36
Kirjandus						2	2	4	2	2	2	6	10
Inglise keel			3	3	3	3	3	9	3	3	3	9	21
Vene keel							3	3	3	3	3	9	12
Matemaatika	3	3	4	10	4	4	5	13	5	4	4	13	36
Loodusõpetus	1	1	1	3	2	2	3	7	2			2	12
Geograafia				-				-	1	2	2	5	5
Bioloogia				-				-	1	2	2	5	5
Keemia				-				-		2	2	4	4
Füüsika								-		2	2	4	4
Ajalugu				-		1	2	3	2	2	2	6	9
Inimeseõpetus		1	1	2		1	1	2	1	1		2	6
Ühiskonnaõpetus				-			1	1			2	2	3
Muusika	2	2	2	6	2	1	1	4	1	1	1	3	13
Kunst	2	1	1,5	4,5	2	1	1	4	1	1,5	0,5	3	11,5
Tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogia	1	2	1,5	4,5	1	2	2	5	2	2	1	5	14,5
Kehaline kasvatus	2	3	3	8	3	3	2	8	2	2	2	6	22
Kohustuslikud tunnid	18	19	23	60	22	23	29	73	28	31,5	30,5	90	223
Vaba tunnimahu kasutamine:													
Eesti keel		1		1		1		1	1		0,5	1,5	3,5
Matemaatika	1	2	1	4	1	1		2			0,5	0,5	6,5
Loodusõpetus	1	1	1	3									3
Informaatika			1		1	1	1		1				5
Tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogia.					1			1					1
Karjääriõpetus										0,5	0,5	1	1
Muusikaõpetus						1							

Ajalugu						1							
Kokku	20	23	25		25	28	30	83	30	32	32	94	245
Lubatud maksimaalne koormus	20	23	25		25	28	30	83	30	32	32	94	245

7.14. Valikainete õpetamine toimub vaba tunniressursi arvelt pidades silmas põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 25 lõikes 4 sätestatud õpilase suurimat lubatud nädala õppekoormust tundides. Vaba tunniressursi kasutamine õppeaineti on määratud kooli poolt.

7.15. Kool kasutab vaba tunniressurssi järgmiselt:

Eesti keel (3,5 tundi). Eesti keele õppimisest oleneb kogu edu õppetöös, sest koolis õpivad mitmekultuurilisest keskkonnast ning erineva kodukeelega lapsed. Suurem tundide arv võimaldab õpilastel paremini omandada eesti keele grammatikat, sõnavara ja õigekirja, aidates seeläbi arendada suuremat keeleoskust. Eesti keele tunnid aitavad kaasa ka kultuurilise sideme loomisele, õpetades mitte ainult keelt, vaid ka ajalugu, kirjandust ja kultuuri. Eesti keele oskus on oluline suhtlusoskuse arendamiseks nii kirjalikus kui suulises vormis, mis on kasulik nii igapäevaelus kui ka tulevikus tööturul. Selleks, et eesti keele õppimist toetada, on koolis eesti keele õpe jagatud vajadusel rühmadesse.

Eesti keele omandamisel on olulise tähtsusega raamatute lugemine, seepärast korraldab kool nii klassi- kui koolipõhiselt ettevõtmisi, mille eesmärk on populariseerida lugemist.

Tasemerühmad on moodustatud eesti keeles (7.-8. klass).

Matemaatika (6,5 tundi). Matemaatika on teisi ainevaldkondi toetav ja lõimiv õppeaine.

Matemaatikat õpetatakse I kooliastmes vaba tunni ressursi alusel enam esimeses (1 tund), teises (2 tundi) klassis, kolmandas klassis (1 tund) ning üheksandas klassis (1 tund) eesmärgiga tõsta õpilastes huvi selle aine vastu, süveneda matemaatika teemade juurde ning andes võimaluse tugevama ainealase põhja ladumiseks. Matemaatika õppimise mitmekesistamiseks võtavad meie kooli õpilased osa matemängudest, kasutavad veebipõhiseid matemaatika õppimise viise.

Loodusõpetus (2 tundi). Loodusõpetuse õpetamine loob tervikpildi maailmast ja arendab õpilase mõtlemis- ja analüüsivõimet. Aitab kaasa funktsionaalse lugemisoskuse arendamisele ning meie ümbritseva elu ja looduse tundmaõppimisele, võimaldab teostada katseid ja vaatlusi, korraldada õppekäike. Loodusõpetuse mahtu on I kooliastmes suurendatud, et pöörata enam tähelepanu oma kodukoha loodusele ja selle eripärale. Meie kooli väliskeskond toetab kõigiti loodusõpetuse õpetamist ning õppekäike kooli ümbruses looduse uurimiseks.

Informaatika (5 tundi). Arendame õpilastes digipädevust ja loome eelduse elukestvaks õppeks. Informaatika suunab õpilasi sisukamalt kasutama kommunikatsiooni- ja infovahendeid ja neid rakendama õpikeskkonna kujundamisel.

Informaatikatunnid valmistavad õpilasi ette ka loovtööde koostamiseks, digipäevadeks ja tasemetöödeks. Informaatikaga alustame 3. klassist.

Muusikaõpetus (1 tund 5. klassis). Muusika on loov kunstivorm, mis aitab arendada õpilaste loomingulisi oskusi ning väljendada emotsioone ja arendada emotsionaalset intelligentsust.

Avardame õpilaste võimalusi muusikaga tegelda ja muusikast rõõmu tunda ning toetame elukestva muusikaharrastuse teket.

Ajalugu (1 tund 5. klassis) - suuname õpilasi teadvustama, analüüsima, kriitiliselt hindama ning tõlgendama minevikus aset leidnud sündmusi ja protsesse ning nende seoseid omavahel ja tänapäevaga. Võimaldame õpilastel sügavamalt mõista oma rahvuslikku, kultuurilist ja ühiskondlikku identiteeti.

Käsitöö ja kodundus, tehnoloogia (1 tund 4.klassis) – Koolil on väga head võimalused selle valdkonna praktiliste oskuste arendamiseks, pakkudes kaasaegset töökoda ja õppekööki. Täiendav tund võimaldab õpilastel oma huvisid süvitsi avastada ning omandada rohkem praktilisi oskusi.

Karjääriõpetus (1 tund 8. ja 9. klassis).

Karjääriõpetus aitab õpilastel mõista enda huve, oskusi ja väärtusi ning seeläbi teha teadlikke otsuseid tulevaste karjäärivalikute osas.

- Karjääriõpetus tutvustab õpilastele erinevaid tööturul olevaid võimalusi, sealhulgas erinevaid ametialasid, kutseid ja töövaldkondi.
- Karjääriõpetuse tunnid pakuvad praktilisi oskusi, nagu CV koostamine, tööintervjuu ettevalmistamine ja enesebrändi loomine, mis on olulised tööotsimisel ja karjääriarendamisel.
- Karjääriõpetuse tunnid valmistavad õpilasi ette elukestvaks õppeks.

7.16. LÕK klassi tunnijaotusplaan Mäetaguse Põhikoolis (2024/2025.õa)

	1. kl	2. kl	3. kl	I	4. kl	5. kl	6. kl	II	7. kl	8. kl	9. kl	III	Kokku
Eesti keel	7	9	8	24	8	7	6	21	6	6	6	18	63
Inglise keel						2	2	4	2	2	2	6	10
Matemaatika	5	5	5	15	5	5	5	15	4	5	5	14	44
Loodusõpetus	1	1	2	4	2	2	4	8	4	4	4	12	24
Ajalugu							1	1	2	2	1	5	6
Inimeseõpetus	1	1	1	3	2	2	2	6	2	2	1	5	14
Muusika	1	1	1	3	1	1	1	3	1	1	1	3	9
Kunst	1	1	1	3	1	1	1	3	1	1	1	3	9
Tööõpetus	2	2	2	6	2	4	4	10	4	5	7	16	32
Kehaline kasvatus	2	3	3	8	2	2	2	6	2	2	2	6	20
Valikõppeained													
Loodusõpetus						2							
Muusikaõpetus			1										

Kunstiõpetus			1		1								
Tööõpetus									2				
Kehaline kasvatus					1								
Ajalugu							1						
Inimeseõpetus										1			
Karjääriõpetus										0,5			
Informaatika							1		1		0,5		
Matemaatika									1				
Nädalakoormus	20	23	25		25	28	30		30	32	32		

8. Õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused, sh õppekava rakendamist toetavad tegevused, õppekäigud ja muu taoline

8.1. Õppekava rakendamist toetavad ühistegevused ja ülekoollised ühistegevused kirjeldatakse konkreetsemalt kooli üldtööplaanis kooskõlas haridus- ja teadusministri 25. augusti 2010. a määruse 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord” § 4.

8.2. Arvestades õpilase individuaalsust, kasutatakse ainetundides diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel sobiva pingutusastmega õppida. Tundides kasutatakse nüüdisaegset ja mitmekesist õppemetoodikat, -viise ja -vahendeid.

8.3. Õpet korraldatakse ka väljaspool kooliruumi (kooliõues, looduses, muuseumides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õppekeskkonnas.

8.4. Projekti-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks vajaliku aja kavandab õpetaja oma tööd planeerides.

8.5. Vähemalt kord kuus toimub ennastjuhtiva õppija päev, mil õpilased lahendavad aineülesandeid kodus. Ennastjuhtiva õppija päev toimub õpetaja antud juhiste järgi väljaspool kooli. Suhtlus õpetaja ja õpilaste vahel ning õppeülesannete jagamine toimub elektrooniliste kanalite kaudu.

8.6. Koolis on õpilase individuaalse arengu tagamiseks loodud õppekava täitmist toetavad huvialaringid. Huvitegevus võimaldab õpilastel avastada ja arendada oma huvisid ning talente väljaspool tavaklassiruumi, soodustab sotsiaalset suhtlust, meeskonnatööd ja uute sõprussuhete loomist.

8.7. Huvialaringide töö põhieesmärgiks on aidata kaasa õpilaste mitmekülgsel arengul: arendada õpilastes muusikalisi, keelealaseid, sportlikke, käelisi ja arvutialaseid oskuseid ning toetada esinemisoscuse ja julguse arendamist.

8.8. Huvialaringid täiendavad klassiväliseid tööd. Ringi tegevuse väljundiks on esindada kooli erinevatel võistlustel, kontsertidel ja konkurssidel. Samuti võimaldab huvialaringide tegevus õpilastel kaasa lüüa klassivälise töö korraldamisel.

8.9. Õppekava täitmiseks tehakse koostööd erinevate partneritega – nii koolisiselt kui ka väljaspool kooli. Koolil koostööpartneriteks on RMK, Mäetaguse Huvikeskus, Liikumislabor, Töötukassa, Ida- Virumaa õppe- ja kultuuriasutused.

8.10. Ülekoolilised traditsioonilised üritused

Ülekoolilised üritused mitmekesistavad õppekeskkonda, toetavad üldpädevuste kujunemist ning läbivate teemade omandamist. Kõik tegevused viiakse läbi vastavalt kooli väärtustele.

8.11. Õppekava toetavad ühisüritused

Reipalt koolipinki

Eesmärk: kujundada ja arendada noorte seas sportlikke harjumusi ja tervislikke eluviise. Üritused on suunatud õpilaste kehalise aktiivsuse tõstmiseks, et pingelises õppetöös hästi toime tulla: ratta- ja seiklusmatk, väljasõit Toila või Kauksi, maastikumängud jne.

Arendatavad pädevused: õpi-, enesemääratluspädevus.

Läbivad teemad: tervis ja ohutus, väärtused ja kõlblus.

Spordipäev ja olümpiamängud

Eesmärgid: noorte tervislike eluviiside ja eluhoiaku kujundamine; spordi propageerimine; selgitada välja parimad klassid ja sportlased; kooli spordipäeva traditsioonide jätkamine.

Arendatavad pädevused: õpi-, enesemääratluspädevus.

Läbivad teemad: tervis ja ohutus, väärtused ja kõlblus. LKK põhimõtete rakendamine.

Kontserdid

Eesti Kontserdi koolikontserdid toimuvad vähemalt 2 korda õppeaastas. Teeme koostööd Iisaku Kunstide Kooli, Kohtla-Järve Gümnaasiumi ja vallakoolidega. Kooli traditsiooniline kontsert on rahvusvahelisel muusikapäeval (1. oktoober).

Arendatavad pädevused: kultuuri ja väärtuspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, õpipädevus.

Läbivad teemad: kultuuriline identiteet, väärtused ja kõlblus, kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.

Karjäärinädal

Õpilased saavad endale eesmärgi seada ja õppida karjääriplaneerimist ja -juhtimist. Karjäärinädal võib hõlmata suhtlusoskuste arendamist, sealhulgas võimet suhelda erinevate inimestega ja väljendada ennast arusaadavalt nii suuliselt kui ka kirjalikult. Õpilased saavad arendada enesejuhtimise oskusi, sealhulgas aja planeerimist, eesmärkide seadmist ja enda motiveerimist. Lastevanemad on kaasatud, näiteks tutvustavad õpilastele oma ametit.

Arendatavad pädevused: sotsiaalne – ja suhtluspädevus

Läbivad teemad: elukestev õpe ja karjääri planeerimine.

Jõululaat

Õpilane valmistub pere abiga laadaks (küpsetised, kaardid, käsitöö jne). Müük toimub Mäetagusel. Töötavad meistrite toad, kus saab valmistada küünlaid, jõulukaunistusi; kuulata-vaadata saab kontserti; osta võib loteriid, kus iga loos võidab.

Arendatavad pädevused: ettevõtlikkuspädevus, matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus, sotsiaalne – ja suhtluspädevus.

Läbivad teemad: elukestev õpe ja karjääri planeerimine, kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.

Jõulupidu (1.-3.klass)

Jõulupidude korraldamine on jaotatud 1.-3. klass, 4.- 6. klass ja 7. – 9. klass.

Jõulupeol esinevad võimalusel kõik õpilased.

Eesmärgid: pakkuda esinemisvõimalust võimalikult paljudele õpilastele; arendada laste loovust etteastete väljamõtlemise või ettevalmistamise perioodil; julgustada õpilasi esinema.

Arendatavad pädevused: kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratlus-, õpi-, suhtlus- ja ettevõtlikkuspädevust.

Läbivad teemad: väärtused ja kõlblus, kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, kultuuriline identiteet.

Vabariigi aastapäeva tähistamine

Eesmärk: isamaalisuse ja rahvustunde kasvatamine ja süvendamine; oma riigi, rahva ja kultuuri tähtsustamine ja õpilastele teadvustamine; Eesti Vabariigi sümbolite tutvustamine ja kasutamine; ning nendega seostuvate käitumisreeglite täitmine; Eesti ajaloo ja oma kodukandi vastu huvi äratamine.

Arendatavad pädevused: kultuuri- ja väärtuspädevus, õpipädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus ning enesemääratluspädevusi.

Läbivad teemad: kultuuriline identiteet

Rahvusvaheline tantsupäev

Eesmärk: kultuuripärandi säilitamine, meeskonnatöö arendamine, liikumisharjumuste edendamine.

Läbivad teemad: kultuuriline identiteet, väärtused ja kõlblus.

Arendatavad pädevused: kultuuri- ja väärtuspädevused, sotsiaalne ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus.

Perepäevad

Eesmärk: soodustada koostööd kooli ja kodude vahel, luua positiivseid mälestusi ja sidemeid; tugevdada kogukonna tunnet; toetada lapse arengut mitmekülgsede kogemuste kaudu.

Läbivad teemad: väärtused ja kõlblus.

Arendatavad pädevused: enesemääratluspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus.

Heategevusüritus Alutaguse Hoolekeskuses

Eesmärk: arendada hoolimist, märkamist, julgust, esinemisoskust.

Arendatavad pädevused: sotsiaalne ja kodanikupädevus ning enesemääratluspädevusi.

8.12. Aineülesed üritused

Eesti keele nädal

Eesmärk: keeleoskuse arendamine, kultuurilise teadlikkuse suurendamine ja loomingu- eneseväljenduse toetamine.

Lõimuvad ained: kirjandus, kunst, muusika

Läbivad teemad: kultuuriline identiteet

Üldpädevused: kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus ja suhtluspädevus.

Muusikanädal

Eesmärk: Muusikanädal on suurepärase võimalusega populariseerida muusikat ja tutvustada õpilastele erinevaid muusikastiile, žanreid ja kultuure. Muusikanädal pakub õpilastele võimalust osaleda erinevates muusikalistes tegevustes, näiteks kontsertidel või lauluvõistlustel.

Lõimuvad ained: keeled (inglise, vene ja saksa), kunst ja kehaline kasvatus.

Läbivad teemad: kultuuriline identiteet

Üldpädevused: kultuuri- ja väärtuspädevus, suhtluspädevus.

Vene keele päev

Eesmärk: kõnelemise arendamine loovtegevuses, esineda muinasjutulavastusega, arendada õpilaste loomingu- potentsiaali, tutvuda folklooriga (muinasjuttudega), suulise eneseväljendusoskuse arendamine.

Lõimuvad ained: kirjandus, muusika, kehaline kasvatus

Läbivad teemad: väärtused ja kõlblus

Üldpädevused: kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus ja suhtluspädevus.

Aineülesed õppekäigud

1.-3.klass				
Koht	Lõimuvad ained	Arendatavad pädevused	Läbiva teemad	Vastutaja
Matkarada	Liikumisõpetus, inimeseõpetus, loodusõpetus	Sotsiaalne – ja kodanikupädevus; õpipädevus; suhtluspädevus	Tervis ja ohutus, Keskkond ja jätkusuutlik areng	Kehalise kasvatusõpetaja
Tallinna Lasteraamatu Keskus	Eesti keel, kunstiõpetus	Kultuuri – ja väärtuspädevus, suhtluspädevus, õpipädevus	Kultuuriline identiteet, väärtused ja kõlblus	Klassiõpetaja
Üldkultuuriline õppepäev: Politseimuuseumi külastamine.	Eesti keel, inimeseõpetus, liikumisõpetus	Sotsiaalne – ja kodanikupädevus.	Tervis ja ohutus. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine	Klassiõpetaja

Kultuuripärandi ga tutvumine: Iisaku Muuseum	Eesti keel, loodusõpetus, inimeseõpetus	Kultuuri- ja väärtuspädevused. Sotsiaalne ja kodanikupädevus	Väärtused ja kõlblus. Kultuuriline identiteet	Klassiõpetaja
Loodusainete õppepäev: Energiakeskus või Ahhaa Keskus.	Matemaatika, loodusõpetus	Õpipädevus. Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus.	Keskkond ja jätkusuutlik areng. Tehnoloogia ja innovatsioon.	Klassiõpetaja

Üldkultuuriline õppekäik: teatrietenduse külastus.

Eesmärk: pakkuda õpilastele võimalust näha professionaalsete näitlejate etendust ja inspireerida neid oma loominguliste oskuste arendamiseks; pakkuda võimalust kogeda elavat keelt ning aidata arendada keeleoskust, sh sõnavara, dialoogi ja kehakeelt; aidata õpilastel empaatiat arendada, kogedes erinevaid emotsioone ja situatsioone.

Arendatavad pädevused: kultuuri- ja väärtuspädevused. Suhtluspädevused.

Läbivad teemad: kultuuriline identiteet.

4.klass

Tartu Tähetorni külastus	Eesti keel, matemaatika, loodusõpetus, kunsti- ja tööõpetus.	Õpipädevus, matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus	Keskkond ja jätkusuutlik areng	Klassijuhataja
Tallinna Lasteraamatu Keskus	Eesti keel, kirjandus, kunst	Õpipädevus, kultuuri- ja väärtuspädevused	Kultuuriline identiteet. Väärtused ja kõlblus.	Eesti keele õpetaja
Eesti Tervisemuuseum	Eesti keel, inimeseõpetus, matemaatika, loodusõpetus, kunsti- ja tööõpetus	Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus, õpipädevus, Enesemääratlupäde- vus.	Tervis ja ohutus	Inimeseõpetus e õpetaja
Matkarada	Liikumisõpetus, inimeseõpetus, loodusõpetus	Sotsiaalne – ja kodanikupädevus; õpipädevus; suhtluspädevus.	Tervis ja ohutus	

Üldkultuuriline õppekäik: teatrietenduse külastus.

Eesmärk: tutvustada õpilastele teatrikunsti olulisust ja rikkust ning avardada nende arusaama erinevatest kultuurilistest väljendusvormidest; pakkuda õpilastele võimalust näha professionaalsete näitlejate etendust ja inspireerida neid oma loominguliste oskuste arendamiseks; pakkuda võimalust kogeda elavat keelt ning aidata arendada keeleoskust, sh sõnavara, dialoogi ja kehakeelt; aidata õpilastel empaatiat arendada, kogedes erinevaid emotsioone ja situatsioone.

Arendatavad pädevused: kultuuri- ja väärtuspädevused. Suhtluspädevused. Läbivad teemad: kultuuriline identiteet.				
5.klass				
Looduskool, metsamuuseum ja õpperada	Loodusõpetus, ajalugu, liikumine	Õpipädevus. Loodusteaduste pädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus	Keskkond ja jätkusuutlik areng	Loodusõpetuse õpetaja
Matkarada	Liikumisõpetus, inimeseõpetus, loodusõpetus	Sotsiaalne - ja kodanikupädevus.	Tervis ja ohutus	Liikumisõpetuse õpetaja
Kirjanduslik õppekäik: Mäetaguse raamatukogu	eesti keel, kirjandus, inimeseõpetus	Kultuuri- ja väärtuspädevus	Kultuuriline identiteet, väärtused ja kõlblus	Eesti keele ja kirjanduse õpetaja
Kirjanduslik õppekäik: O. Lutsu Kihelkonnakoolimuuseum (Palamuse)	eesti keel, kirjandus ja ajalugu	Kultuuri - ja väärtuspädevus. Suhtluspädevus.	Kultuuriline identiteet, väärtused ja kõlblus	Kirjanduse õpetaja
Üldkultuuriline õppekäik: teatrietenduse külastus.				
Eesmärk: edendada grupitööd ja koostööd, kui õpilased jagavad teatrikülastuse käigus oma muljeid ja mõtteid ning arutavad etenduse teemasid ja sõnumeid; pakkuda võimalust kogeda elavat keelt ning aidata arendada keeleoskust, sh sõnavara, dialoogi ja kehakeelt; aidata õpilastel empaatiat arendada, kogedes erinevaid emotsioone ja situatsioone.				
Arendatavad pädevused: kultuuri- ja väärtuspädevused. Suhtluspädevused. Õpipädevused.				
Läbivad teemad: kultuuriline identiteet.				
6.klass				
Looduskool, metsamuuseum ja õpperada	Loodusõpetus, ajalugu, liikumine	Õpipädevus. Loodusteaduste pädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus	Keskkond ja jätkusuutlik areng	Loodusõpetuse õpetaja
Matkarada	Liikumisõpetus, inimeseõpetus, loodusõpetus	Sotsiaalne - ja kodanikupädevus	Tervis ja ohutus	Liikumisõpetuse õpetaja
Üldkultuuriline õppepäev: Rakvere linnus,	eesti keel, kirjandus, ajalugu, kunst, muusika	Kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne ja kodanikupädevus,	Väärtused ja kõlblus, kultuuriline identiteet, kodanikualgatus ja	Ajalooõpetaja

linnakodaniku muuseum		enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus.	ettevõtlikkus, tervis ja ohutus	
Kirjanduslik õppekäik: Kalevipoja Muuseum (Jõgeva maakond)	Eesti keel, kirjandus ja ajalugu	Kultuuri- ja väärtuspädevus. Õpipädevus. Suhtluspädevus.	Kultuuriline identiteet, väärtused ja kõlblus	Eesti keele ja kirjanduse õpetaja

Üldkultuuriline õppekäik: teatrietenduse külastus.

Eesmärk: edendada grupitööd ja koostööd, kui õpilased jagavad teatrikülastuse käigus oma muljeid ja mõtteid ning arutavad etenduse teemasid ja sõnumeid; pakkuda võimalust kogeda elavat keelt ning aidata arendada keeleoskust, sh sõnavara, dialoogi ja kehakeelt; aidata õpilastel empaatiat arendada, kogedes erinevaid emotsioone ja situatsioone.

Arendatavad pädevused: kultuuri- ja väärtuspädevused. Suhtluspädevused.

Läbivad teemad: kultuuriline identiteet.

7.klass

Loodusmuuseum, botaanikaaed, loomapark	Bioloogia, geograafia, loodusõpetus, informaatika	Õpipädevus, loodusteaduste pädevus, digipädevus	Keskkond ja jätkusuutlik areng	Loodusõpetuse õpetaja
Matkarada	Liikumisõpetus, inimeseõpetus, loodusõpetus	Sotsiaalne-ja kodanikupädevus	Tervis ja ohutus	Liikumisõpetuse õpetaja
Kirjanduslik õppekäik: Jõhvi Keskraamatukogu	Eesti keel ja kirjandus, ajalugu	kultuuri- ja väärtuspädevus	Kultuuriline identiteet, väärtused ja kõlblus	Eesti keele ja kirjanduse õpetaja

Üldkultuuriline õppekäik: teatrietenduse külastus.

Eesmärk: tutvustada õpilastele teatrikunsti olulisust ja rikkust; edendada grupitööd ja koostööd, kui õpilased jagavad teatrikülastuse käigus oma muljeid ja mõtteid ning arutavad etenduse teemasid ja sõnumeid; pakkuda võimalust kogeda elavat keelt ning aidata arendada keeleoskust, sh sõnavara, dialoogi ja kehakeelt; aidata õpilastel empaatiat arendada, kogedes erinevaid emotsioone ja situatsioone.

Arendatavad pädevused: kultuuri- ja väärtuspädevused. Suhtluspädevused.

Läbivad teemad: kultuuriline identiteet

8.klass

Loodusmuuseum, botaanikaaed, loomapark	Bioloogia, geograafia, loodusõpetus, informaatika	Õpipädevus, loodusteaduste pädevus, digipädevus	Keskkond ja jätkusuutlik areng	Loodusõpetuse õpetaja
Matkarada	Liikumisõpetus, inimeseõpetus, loodusõpetus	Sotsiaalne - ja kodanikupädevus	Tervis ja ohutus	Liikumisõpetuse õpetaja
Tartu AHHA-keskus	Füüsika, keemia, matemaatika, tehnoloogia, informaatika	Õpipädevus, matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus	Tehnoloogia ja innovatsioon, Keskkond ja jätkusuutlik areng	Füüsikaõpetaja

Üldkultuuriline õppekäik: teatrietenduse külastus.

Eesmärk: Tutvustada õpilastele teatrikunsti olulisust ja rikkust ning avardada nende arusaama erinevatest kultuurilistest väljendusvormidest; pakkuda võimalust kogeda elavat keelt ning aidata arendada keeleoskust, sh sõnavara, dialoogi ja kehakeelt; julgustada õpilasi analüüsima etendust, selle süžeed, tegelasi ja sõnumeid ning arendada võimet teha teadlikke ja põhjendatud järeldusi; aidata õpilastel empaatiat arendada, kogedes erinevaid emotsioone ja situatsioone.

Arendatavad pädevused: kultuuri- ja väärtuspädevused. Suhtluspädevused. Õpipädevus.

Läbivad teemad: kultuuriline identiteet

9.klass

Loodusmuuseum, botaanikaaed, loomapark	Bioloogia, geograafia, informaatika	Õpipädevus, loodusteaduste pädevus, digipädevus	Keskkond ja jätkusuutlik areng	Loodusõpetuse õpetaja
Matkarada	Liikumisõpetus, inimeseõpetus, loodusõpetus	Sotsiaalne - ja kodanikupädevus	Tervis ja ohutus	Liikumisõpetuse õpetaja
Minu Riik	Eesmärk: Riigikogu külastus on suurepärane võimalus näha, kuidas riigi poliitiline süsteem tegelikult töötab, ning saada esmaseid teadmisi seaduste ja otsuste tegemise protsessist.	Sotsiaalne ja kodanikupädevus. Kultuuri - ja väärtuspädevused.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Väärtused ja kõlblus.	Ühiskonnaõpetuse õpetaja
Tartu AHHA-keskus	Füüsika, keemia, matemaatika, tehnoloogia,	Õpipädevus, matemaatika-, loodusteaduste ja	Tehnoloogia ja innovatsioon,	Füüsikaõpetaja

	informaatika	tehnoloogiaalane pädevus	keskkond ja jätkusuutlik areng	
A.H.Tammsaare Muuseum Vargamäel	eesti keel, kirjandus ja ajalugu	kultuuri- ja väärtuspädevus	Kultuuriline identiteet, väärtused ja kõlblus	Eesti keele ja kirjanduse õpetaja

Üldkultuuriline õppekäik: teatrietenduse külastus.

Eesmärk: Tutvustada õpilastele teatrikunsti olulisust ja rikkust ning avardada nende arusaama erinevatest kultuurilistest väljendusvormidest; pakkuda võimalust kogeda elavat keelt ning aidata arendada keeleoskust, sh sõnavara, dialoogi ja kehakeelt; julgustada õpilasi analüüsima etendust, selle süžeed, tegelasi ja sõnumeid ning arendada võimet teha teadlikke ja põhjendatud järeldusi; aidata õpilastel empaatiat arendada, kogedes erinevaid emotsioone ja situatsioone.

Arendatavad pädevused: kultuuri- ja väärtuspädevused. Suhtluspädevused. Õpipädevus.

Läbivad teemad: kultuuriline identiteet

8.13. Kool toetab igati projektides, olümpiaadidel, konkurssidel jm õpilase enesearendamise ja ühtlasi kooli esindamisega seotud tegevust ning osutab igakülgselt kaasabi vastavalt võimalustele ja vajadustele.

8.14. Projekt on ühekordse, tähtajalise, piiratud ressursidega ja kindlaks määratud tulemuse saavutamiseks tehtav töö. Projektid kavandatakse üldjuhul enne õppeaasta algust või vastavalt projektide avalikustamisele õppeaasta kestel.

8.15. Koolidevahelistes projektides osalemisel keskendub kool õpilastes väärtuspädevuste, sotsiaalsete pädevuste, õpipädevuste, suhtluspädevuste ja ettevõtlikkuspädevuste arendamisele.

8.16. Ettepanekuid ülekooliliste, koolidevaheliste ja rahvusvaheliste projektide koostamiseks ja läbiviimiseks või nendes osalemises võivad teha kõik kooli töötajad või kooliga seotud huvigrupid. Kõikidel projektidel on kindlaks määratud projektijuht, kelle ülesanne on koostöös projektirühmaga ja lähtuvalt üldpädevustest määratleda projekti eesmärgid.

9. Liikluskasvatus

9.1. Vastavalt „Liiklusseadusele“ on liikluskasvatuse eesmärk kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on:

9.1.1. ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda ning hoiduvad teisi liiklejaid ohustavalt ja liiklust takistavast käitumisest;

9.1.2. teadmised ja oskused, mis toetavad nende endi ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.

9.1.3. mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina

9.2. Kooli rolliks on vastavalt „Liiklusseadusele“ viia läbi laste liikluskasvatust lõimituna erinevate õppeainetega ainetundides ja valmistada neid ette ohutuks liiklemiseks.

9.3. Määruses „Laste liikluskasvatuse kord“ on esitatud liikluskasvatuse sisu kooliastmeti:

- I kooliastmes on liikluskasvatuse sisuks jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemise, käitumise ja liikluses toimetuleku õpetamine, lähtudes eelkõige lapse kooli- ja koduümbruse liikluskeskkonnast, arvestades lapse arengut, rolli liikluses ja järjepidevust;

- II ja III kooliastmes on liikluskasvatuse sisuks erinevate liiklusolukordade selgitamine lapse enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning linna ja maapiirkonna teedel ohutu liiklemise õpetamine.

9.4. Liikluskasvatus koolis toimub kooli õppekava ja üldtööplaani alusel. Kooli õppekavas määratakse kooliastmeti ja klassiti kindlaks liikluskasvatuse teemad, mis tulenevad riikliku õppekava läbivast teemast „Tervis ja ohutus”.

9.5. Väljaspool õppetundi toimuvad liikluskasvatust toetavad tegevused kavandatakse kooli üldtööplaanis ja nende eest vastutab kooli juhtkond.

9.6. Liikluskasvatuse eesmärgid ja pädevused

I kooliaste

Eesmärk: Ohutuse väärtustamine ning tähelepanu pööramine ohutusele igapäevases õppe- ja kasvatustegevuses. Oskus mõista ja väärtustada iseenda ohutust ning ohutut käitumist; ohuolukordade tekkepõhjuste selgitamine, ohu ennetamine, ohutust tagavate turvavahendite kasutamine, abi kutsumine.

Pädevused:

- väärtustab ohutust ja iseenda turvalisust;
- teab hädaabi numbrit (112), oskab ohust teatada;
- oskab ohutult evakueeruda koolihoonest;
- teab tuletõrje päästevahendite asukohti koolis;
- teab lõhkekehadega kaasnevaid ohte, oskab lõhkekeha leiu korral kutsuda abi;
- oskab käituda pommiähvarduse korral koolis või mõnes muus ühiskondlikus asutuses;
- oskab kirjeldada ohtusid oma kooliteel, põhjendada ning selgitada ohtude vältimist kooliteel;
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturikiiver, põlve ning küünarnuki kaitsed, vajadusel ujumisrõngast, päästevesti;
- oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning ohutult sõiduteed ületada;
- oskab valida jalgrattaga, rulaga, rulluisudega sõitmiseks ohutut kohta;
- oskab ohutult liikuda/liigelda märjal, libedal, lumisel teel;
- oskab valida tee, sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta; peatuda, kuulata, vaadata ning ohutuses veendununa sõidutee ületada;
- oskab määrata sõidukite liikumise suunda ning hinnata liikumise kiirust;
- oskab eristada valet/ohtlikku liikluskäitumist õigest/ohutust käitumisest.

II kooliaste

Eesmärk: Õpetada mõistma ja väärtustama ohutust, iseenda turvalisust ning ohutut käitumist; oskus osaleda diskussioonides ohtu ennetavate tegevuste analüüsimisel ja õigete hoiakute kujunemisel. Ohutuslaste teadmiste, oskuste, vilumuste lõimimine. (Laste õpetamine reaalses liikluskeskonnas, praktilised õppused jne).

Pädevused:

- väärtustab ohutust ja iseenda turvalisust;
- oskab ohust kiiresti ja korrektselt teatada;
- oskab ohutult evakueeruda koolist;
- teab tuletõrje päästevahendite asukohti koolis ja oskab neid kasutada;
- oskab (vajadusel) kasutada tulekustutustekki;
- teab lõhkekehadega kaasnevaid ohte, oskab lõhkekeha leiu korral kutsuda abi;
- oskab käituda/tegutseda pommiähvarduse korral koolis või mõnes muus ühiskondlikus asutuses;
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi-, mopeedijahi kiiver, põlve ning küünarnuki kaitsed;
- oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning sõiduteed ületada;
- oskab hinnata sõidukite liikumissuunda, -kiirust ja kaugust;
- oskab valida tee sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta;
- oskab hinnata sõiduki liikumiskiirust ja määrata vahemaid;
- tunneb/teab/mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile);
- oskab leida informatsiooni ja lisamaterjali ohutuslaste teemakäsitluste kohta;
- oskab kaardistada ohtlikud kohad kooliteel, kirjeldab ohtu ja kuidas ohtu vältida.

Käsitletavad teemad klassiti:

Klass	Teemad
1. klass	Koolitee, sõidutee ületamine, foorid ja reguleeritud ülekäigurajad, liiklemine pimedal ajal ja helkuri kasutamine, käitumine ühissõidukis ja peatustes, tee ületamine ühissõidukist ja autost väljumisel, turvavarustuse kasutamine autos, ratta- ja rulasõidul, mängukohtade valik.
2.klass	Koolitee, kooli- ja koduümbrus, sõidutee ületamine, liiklusmärkide tähendused, liiklemine pimedal ajal ja helkuri kasutamine, ristmikud, sõidutee ületamine ristmikul, käitumine ühissõidukis ja peatustes, tee ületamine bussist, trammist ja rongist väljumisel, jalakäija liiklemisohud, turvavarustuse kasutamine autos, ratta- ja rulasõidul, mängukohtade valik.

3.klass	Koolitee, selle skeemi koostamine, liiklusmärkide tähendused, liiklemine pimedal ajal ja helkuri kasutamine, ristmikud, sõidukite peatumisteed, jalgratta valik, jalgratturi teoreetiline ettevalmistus, turvavarustuse kasutamine.
4.klass	Liikluseeskiri, liiklusmärkide tähendused, ristmikud, liiklusohutus, nõuded jalgrattale, praktiline jalgrattasõit õppeplatsil, teooriaeksam ja sõidueksam, turvavarustuse kasutamine.
5.klass	Liikluseeskiri, liiklusmärgid, jalgrattasõit, turvavahendite kasutamine, ohud sõiduteel ning sõiduvõtted, praktilised sõiduvõtted, teadmiste ja oskuste kinnistamine praktilises tegevuses, esmaabi.
6.klass	Liikluseeskiri, liiklusohutus, turvavahendite kasutamine, esmaabi, liiklemisolud erinevatel aastaaegadel.
7.klass	Liiklemine jalakäija ja juhina (jalgratas), liikluseeskiri, eri liiki ristmike ületamine, liiklusterminid, esmaabi, teadmiste ja oskuste kinnistamine praktilises tegevuses.
8.klass	Liiklusterminid ja liikluseeskiri, esmaabi ja liiklusturvavahendid.
9.klass	Liiklusohutus, ohutuslased kampaaniad, liikluseeskirja nõuded jalakäijale ja juhile, esmaabikoolitus, tegutsemine liiklusõnnetuse korral.

10. Loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord

10.1. Kolmandas kooliastmes sooritavad õpilased läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö.

10.2. Loovtöö on juhendatud õppeprotsess, mille käigus õpilane rakendab iseseisva töö oskusi ja omandatud teadmisi, arendab loovust ja kinnistab ning täiendab koolis omandatud. Loovtöö või uurimistöö raames loob õpilane midagi uut või täiendab olemasolevat teadmist omapoolsete mõtete ja ettepanekutega.

10.3. Loovtööks võib olla:

- uurimus;
- konkursi, kontserdi, võistluse, konverentsi või muu ülekoollise sündmuste korraldamine;
- kunsti-, käsitöö- või tehnoloogiaõpetuse projekt;
- pikaajalist ettevalmistust nõudvast piirkondlikust, vabariiklikust või rahvusvahelisest õpilasvõistlusest osavõtt;
- foto- või kunstinäitus, mis on eksponeeritud galeriis;
- õppematerjali (audiovisuaalse või elektroonilise) loomine;
- giidituuri ettevalmistamine ja läbiviimine;
- omaloominguline muusikateos;

- omaloominguline kava;
- luulekava ja selle esitus;
- projekt
- teatrietenduse, filmi või näituse analüüs;
- mõni muu loominguline tegevus.

10.4. Loovtöö teema valik

10.4.1. Aineõpetajad esitavad õppealajuhatajale loovtööde teemad hiljemalt käesoleva õppeaasta 8. septembriks.

10.4.2. Klassijuhataja tutvustab õpilastele loovtöö sooritamise tingimusi 7. klassis. Aineõpetajad tutvustavad oma ainetunnis loovtöö põhimõtteid ja julgustavad õpilasi teemade valikul.

10.4.3. Õpilasel on õigus välja pakkuda ka oma teema olles eelnevalt kokku leppinud juhendajaga.

10.4.4. Loovtööga võib alustada juba 7. klassis.

10.4.5. 8. klassi õpilane valib teema hiljemalt septembri lõpuks, olles eelnevalt kokku leppinud juhendajaga. Juhendaja edastab õpilase valitud teema õppealajuhatajale hiljemalt septembri keskpaigaks.

10.4.6. Loovtööde teemad ja juhendajad kinnitatakse direktori käskkirjaga.

10.5. LÕK õpilane ei soorita loovtööd juhul, kui kooli õppenõukogu on otsustanud, et loovtöö sooritamine on õpilase individuaalset eripära arvestades võimatu.

10.6. LÕK õpilane ei pea põhjalikult kirjutama struktureeritud loovtööd. Töö sisaldab tiitellehte, sissejuhatust, loovtöö valmimise ajakava ja kasutatud allikaid.

10.7. Loovtöö juhendamine

10.7.1. Loovtööde juhendamine võib toimuda individuaalselt või ka rühmas.

10.7.2. Ühel juhendajal võib olla maksimaalselt 3 õpilast või 2 rühma, erandkorras juhendaja valmisolekul ka rohkem.

10.7.3. Juhendaja roll on suunav

- aitab õpilast teema valikul ja tegevusplaani koostamisel;
- soovitab vajadusel kirjandust ja annab suuniseid info leidmiseks;
- jälgib töö vastavust sisulistele ja vormistamise nõuetele ning jälgib ajakava täitmist;
- nõustab õpilast esitluse edukaks läbiviimiseks;
- otsustab, kas töö on komisjonile esitlemiseks ja kaitsmiseks valmis;
- lisab nädal enne kaitsmist tööle oma arvamuse;
- jagab vastutust loovtöö sooritamise eest.

10.7.4. Kui loovtöö juhendaja on väljastpoolt kooli, siis toetab töö valmimist ka üks koolipoolne juhendaja

10.8. Loovtöö koostamise kord

10.8.1. Loovtöö koosneb tiitellehest, sisukorrast, sissejuhatuses, töö käigu kirjeldusest, kokkuvõttest, kasutatud kirjandusest.

10.8.2. Loovtöö kirjutatakse eesti keeles.

10.8.3. Loovtöö vormistatakse vastavalt Mäetaguse Põhikooli kirjalike tööde vormistamise juhendile.

10.9. Loovtöö esitlemine

10.9.1. Loovtöö esitlemisele pääseb õpilane, kui ta on määratud ajaks esitanud juhendajale ja hindamiskomisjonile oma loovtöö või on teinud ära loovtöö praktilise osa ettekande (nt näidendi korral) ning esitanud juhendajale ja hindamiskomisjonile töö kirjaliku rapordi.

10.9.2. Töö esitatakse komisjonile hiljemalt nädal enne kaitsmist. Loovtöö esitatakse koos kokkuvõtva tegevusaruandega.

10.10. Loovtöö kaitsmine

10.10.1. Kaitsmiskomisjonid moodustab ja esitab direktorile kinnitamiseks õppealajuhataja. Kaitsmiskomisjoni kinnitab kooli direktor.

10.10.2. Kaitsmiskomisjon on vähemalt kolmeliikmeline. Komisjoni tööd juhib komisjoni esimees.

10.10.3. Loovtöö lõpeb avaliku kaitsmisega, mis toimub hiljemalt 8. klassis maikuu. Mõjuval põhjusel võib loovtööd sooritada ka muul ajal, kuid mitte hiljem kui 9. klassi esimesel poolaastal.

10.10.4. Kaitsmisettekanne on eesti keeles ja suuline. Loovtöö kaitsmine on avalik.

10.10.5. Kaitsmisel annab loovtöö juhendaja praktilisele tööprotsessile ja tulemusele omapoolse hinnangu. Kaitsmiskomisjoni liikmed võivad esitada täiendavaid küsimusi.

10.10.6. Loovtöö esitlemisel õpilane:

- 1) selgitab töö eesmärgi ja põhjendab teema valikut;
- 2) tutvustab kasutatud meetodeid ja töökäiku;
- 3) esitab töö kokkuvõtte.

10.10.7. Suulist ettekannet võib illustreerida näitliku abimaterjaliga ja esitlusega. Kollektiivse töö puhul osalevad kaitsmisettekande esitlemisel kõik õpilased.

10.10.8. LÕK õpilasel on võimalus esitada oma loovtöö ainult komisjoni liikmetele.

10.11. Loovtöö hindamise kord

• hindamiskomisjonile oma loovtöö või on teinud ära loovtöö praktilise osa ettekande (nt näidendi korral) ning esitanud juhendajale ja hindamiskomisjonile töö kirjaliku rapordi.

- kunstitöö ning omaloomingulise muusikateose puhul hinnatakse teose ideed, originaalsust ja selle teostumist, samuti uute seoste loomise oskust;
- muusikateose esitamise puhul hinnatakse kunstilist teostust;
- hinnatakse õpilase algatusvõimet ja initsiatiivi loovtöö teema valimisel ja ajakava järgimisel, kokkulepetest kinnipidamist, ideede rohkust;
- hinnatakse töö vormistamist;
- hinnatakse töö kaitsmist, st esitluse ülesehitust, kõne tempot, esitluse näitlikustamist, kontakti kuulajatega.

10.11.2. Komisjon arvestab uurimistöö hindamisel:

- töö sisulist ja vormilist vastavust nõuetele (max 70%);
- õpilase esinemist kaitsmisel: ettekande informatiivsust, esinemisoskust, küsimustele vastamist (max 15%);
- juhendaja arvamust (max 15%).

10.11.3. Komisjon arvestab praktilise töö hindamisel:

- praktilise töö teostust ja tulemust ehk rakenduslikku osa (max 40%);
- praktilise töö kirjalikku osa (max 30%);
- õpilase esinemist kaitsmisel: ettekande informatiivsust, esinemisoskust, küsimustele vastamist (max 15%);
- juhendaja arvamust (max 15%).

10.11.4. Loovtööd hinnatakse „arvestatud“ või „mittearvestatud“. Arvestatuks loetakse tööd, mis on hinnatud vähemalt 50%.

10.11.5. Kui loovtöö ja selle kaitsmine hinnatakse „mittearvestatud“, siis antakse õpilasele samal õppeaastal võimalus töö täiendamiseks ja selle uuesti esitlemiseks.

10.11.6. Hindamiskomisjon annab loovtöö kaitsjatele tagasisidet töö õnnestumise kohta ja vajadusel soovitusi.

11. Õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise kord

11.1. Õpilaste arengu ja õppimise toetamine

11.1.1. Õpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet õpilase vajaduste kohaselt. Õpilase võimete ja annete arendamiseks selgitatakse välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valitakse sobivad õppemeetodid ning korraldatakse vajaduse korral diferentseeritud õpet.

11.1.2. Lapse individuaalsuse toetamise põhimõtted:

- erinevate vajaduste võimalikult varajane märkamine; lapse erivajaduste määratlemisel kohene tugiteenuste rakendamine;
- lapse vajadustest lähtuvalt soodsa arengukeskkonna loomine;

- lapse ja perekonna kaasamine arendus/õpetustegevusse, sh nõustamine,
- juhendamine (sh arenguestlused),
- spetsialistide kaasamine arendus-/õpetustegevusse,
- koostöö koolipidajaga.

11.1.3. Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde konsultatsiooni tundidena.

11.2. Arenguestluse läbiviimine

Mäetaguse Põhikoolis on sätestatud õpilastega arenguestluse läbiviimise kord, mille leiab kooli kodulehelt. Korraga on võimalik tutvuda ka kooli kantseleis.

11.2.1. Õpilase arengu toetamiseks korraldab klassijuhataja arenguestluse, millesse vajadusel kaasatakse ka aineõpetajad ja/või sotsiaalpedagoog ja/või kooli juhtkond.

11.2.2. Arenguestlus on õpetaja, õpilase ja lapsevanema vaheline usalduslik arutelu, mille käigus tehakse koostööd lapse arendamiseks. Arenguestlus loob klassijuhatajale võimalused süsteemse ja personaalse kontakti loomiseks iga õpilase ja lapsevanemaga ning annab võimaluse keskenduda õpilase individuaalsele arengule ja selle toetamisele. Leitakse parimad võimalused lapse arenguks soodsate tingimuste loomiseks ning kasutatakse maksimaalselt ära lapse arengupotentsiaal. Ennetatakse võimalikke õppimis- ja käitumisraskusi ning rõhutatakse koolipoolset positiivset hoiakut ja igakülgset abi õpilasele. Arenguestluse põhjal korrigeerib õpilane oma arengu eesmärgid.

11.2.3. Õpilastega läbiviidava arenguestluse eesmärgid on:

- õpilase järjepideva enesehindamise arendamine;
- oma õppetöö jälgimine ja seatud eesmärkide täitmise eest vastutamine;
- oma õppetöö analüüsimine ja saavutuste analüüsimine õppeaineti;
- valikute tegemise võimalused edasisel haridusteel;
- info andmine lapse toimetuleku kohta koolis;
- praktiliste koostöövõimaluste leidmine lapse arendamisel.

11.2.4. Arenguestlust viiakse läbi regulaarselt üks kord aastas vastavalt klassijuhataja ja lapsevanema eelnevale kokkuleppele. Vajadusel või raskuste ilmnemisel võib arenguestlust korraldada ka sagedamini ja siis määratakse ka lühemad arenguperioodid.

11.2.5. Kui õpilane saabub õppeaasta keskel teisest koolist, siis toimub erakorraline arenguestlus õpilasega kuue kuu möödudes. Õpilase lahkumisel koolist kehtivad edasi kõik arenguestlust puudutavad konfidentsiaalsuse nõuded. Arenguestluse valmistab ette ja viib läbi klassijuhataja. Vastutus kõikide protseduurireeglite täitmise eest lasub klassijuhatajal. Arenguestluse läbiviimise kuupäeva lepib personaalselt õpilasega ja lapsevanemaga kokku klassijuhataja.

11.3. Hindamise kord

11.3.1. Hindamise eesmärgid:

- toetada õpilase arengut;
- anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
- innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning põhikooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

11.3.2. Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele.

Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

11.3.3. Õpilastel, kellele on koostatud individuaalne õppekava, arvestatakse hindamisel individuaalses õppekavas sätestatud erisusi.

11.3.4. Peamistest teemadest, vajalikest õppevahenditest, hindamise korraldusest (mida hinnatakse, kuidas hindamine toimub, st mida peab õpilane olema suuteline tegema, hindamise kriteeriumid) ja planeeritavatest üritustest teavitatakse õpilast trimestri algul.

11.3.5. Kontrollitavate ülesannete täitmine on kõikidele õpilastele kohustuslik.

11.4. Õppimist toetav hindamine

11.4.1. Õppimist toetava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämiste kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisel õppimisel ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Õpilast toetav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega.

11.4.2. Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad pedagoogid õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

11.4.3. Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmäärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

11.4.4. I kooliastmes kasutatakse nii suulist kui ka kirjalikku õppimist toetavat hindamist. Koostatav sõnaline hinnang väljendab, millises osas on õpilane vajalikud tulemused saavutanud, millises osas on õpilasel vajakajäämisi, kuidas saavutatu seondub õpilase varasemate õpitulemuste ning tema võimete ja vajadustega. Hindamisel puudub numbriline ekvivalent.

11.4.5. II ja III kooliastmes kasutatakse suulist või kirjalikku õppimist toetavat hindamist ning numbrilist hindamist.

11.4.6. Õppimist toetava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta.

11.5. Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus

11.5.1. Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi hinnatakse nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.

11.5.2. Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse numbriliste hinnetega viiepallisüsteemis.

11.5.3. 5.-9.klassini on eesti keel ja kirjandus eraldi õppeained ning mõlemat ainet hinnatakse eraldi trimestri ja kokkuvõtva hindega.

11.5.4. Hindeline hindamine:

- hindega „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;
- hindega „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;
- hindega „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus;
- hindega „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus;
- hindega „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.

11.5.5. Viiepallisüsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse riiklikest nõuetest, kui õpetaja ei ole andnud teada teisiti.

Hinne „5“ 90-100%

Hinne „4“ 75-89%

Hinne „3“ 50-74%

Hinne „2“ 20-49%

Hinne „1“ 0-19%

11.5.6. Kõik trimestri jooksul saadud hinded on võrdse kaaluga.

11.5.7. Hindamisel kasutatakse mitmekesiseid hindamismeetodeid (nii suulisi kui kirjalikke, projektitööd, esitlusi jt) ja õpetaja peab vältima ainult kirjalikke või ainult suulisi hinnanguid.

11.5.8. Kontrolltöö on trimestri õpitulemuste omandamist kontrolliv kirjalik töö.

11.5.9. Ühes õppepäevas tohib läbi viia ühe õpitulemuste omandamist kontrolliva kirjaliku töö, kui osapooled ei lepi kokku teisiti. Kontrolltöö hõlmab rohkem kui kahe tunni materjali, peatüki või aineosa õpitulemuste kontrolli, kuid mitte rohkem kui $\frac{1}{3}$ trimestri õppematerjali mahust.

11.5.10. Kontrolltöö toimumise ajast teatatakse õpilastele vähemalt viis õppepäeva enne kontrolltöö toimumist. Õppenädalas võib läbi viia kuni kolm kontrolltööd.

11.5.11. Tunnikontrolle võib teha ja koduseid ülesandeid kontrollida igas tunnis nii suuliselt kui kirjalikult, kui on õpilasi sellest päev varem teavitatud. Tunnikontroll hõlmab kuni kahe eelneva tunni materjali, peatüki või aineosa õpitulemuste kontrolli.

11.5.12. Õpitulemust kontrollivate kirjalike tööde aeg kavandatakse kooskõlastatult õpilastega ja teiste ainete õpetajatega. Kavandatud kontrolltöö aeg fikseeritakse Stuudiumis.

11.5.13. Kui hindelise töö tegemisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine õpilase poolt, võib töö tulemust hinnata hindega „nõrk“ võimalusega töö uuesti sooritada. Kõrvalise abi kasutamist ja mahakirjutamist arvestatakse käitumise hindamisel.

11.5.14. Kui õppeaasta keskel on õppeaine trimestrihinne jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde väljapanekul vastaval trimestril omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „nõrk“, „puudulik“ või antakse tulemustele mitterahuldav hinnang.

11.5.15. Õpilasele, kelle trimestrihinne on „puudulik“, „nõrk“ või kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

11.5.16. 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetöle.

11.6. Hinnetest teavitamine

11.6.1. Kool teavitab õpilast ja tema seaduslikku esindajat hindamise korraldusest koolis kodulehel.

11.6.2. Õpilase hindamise põhimõtteid ja korda tutvustab õpilastele klassi- või aineõpetaja õppeaasta ja trimestri algul.

11.6.3. Klassijuhataja teavitab õpilast ja vanemat õpilase hinnetest Stuudiumi kaudu. Lapsevanema soovil teavitatakse teda lapse hinnetest paber kandjal klassitunnistuse või hinnetelehe kaudu.

11.6.4. Õpilase hinded kantakse Stuudiumi päevikusse hiljemalt viie tööpäeva jooksul pärast suulise või kirjaliku töö sooritamist, kui õpetaja pole teada andnud teisiti.

11.7. Järelevastamise ja järeltööde sooritamise kord

11.7.1. Õpilasele antakse võimalus järelevastamiseks, mis toetab õpilase soovi õppida ja püüelda paremate õpitulemuste poole, seetõttu ei esitata üldjuhul õpilasele järelevastamiseks ajalisi piiranguid ja saadud hinne lisatakse eelnevale hindele juhul, kui see on eelnevast hindest parem.

11.7.2. Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega „puudulik” või „nõrk” või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks käimasoleva trimestri jooksul, soovitatavalt esimesel võimalusel, aga mitte hiljem kui nädal aega enne trimestri hinnete väljapanemist, eelneval kokkuleppel õpetajaga.

11.7.3. Koolist puudunud õpilane täidab ainekavas planeeritud olulise õpiülesande õpetajaga kokkulepitud ajal. Järelevastamisel või järeltöö sooritamisel saadud hinne kantakse Stuudiumisse.

11.7.4. Kui õpilane vajab olulise õpiülesande täitmiseks lisajuhendamist, võimaldab õpetaja seda oma konsultatsiooniajal.

11.7.5. Kui töö käigus tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindega „nõrk”.

11.7.6. Järelevastamise ja konsultatsiooniajad on määratud õpetaja poolt ja kajastuvad kooli kodulehel.

11.7.7. Kui õpilane puudus ega tule õpetajaga kokku lepitud ajal ilma mõjuva põhjuseta õpiülesannet järele vastama, on hindeks „nõrk”.

11.8. Käitumise ja hoolsuse hindamine

11.8.1. Kool annab õpilasele ja vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise ja hoolsuse kohta kaks korda õppeaasta jooksul Stuudiumi kaudu.

11.8.2. Õpilane seab endale käitumises ja hoolsuses eesmärgid, hindab ennast ise selle alusel ning saab tagasisidet klassijuhatajalt.

11.8.3. Käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis.

11.8.4. Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase järjekindlus õppeülesannete täitmisel, kohusetundlikkus ja töökus, aga ka kooliasjade korrashoid ja kaasas kandmine.

11.8.5. Käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtteid ja korda tutvustab õpilastele klassijuhataja õppeaasta alguses ja vajadusel täiendavalt õppeaasta jooksul.

11.9. Hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord

11.9.1. Hinde või sõnalise hinnanguga mittenõustuv õpilane või tema vanem pöörduv esmajärjekorras hinde pannud õpetaja poole, kes selgitab hindamise põhimõtteid, korda ja hindekriteeriume ning põhjendab hinde õigsust ja nõuetele vastavust.

11.9.2. Kui kompromissi ei saavutata, on õpilasel ja lapsevanemal õigus hindeid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde teada saamist esitades direktorile kirjaliku taotluse koos põhjendusega.

11.9.3. Kooli direktor teeb otsuse kaasates aineõpetaja, klassijuhataja ja/või õppealajuhataja ning teavitab otsusest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

11.9.4. Kui osapooled (õpilane, vanem) ei ole otsusega nõus, võib ta pöörduda vaidega kooli õppe- ja kasvatustegevuse üleriiklikku või teenistuslikku järelevalvet teostava ametniku poole viie tööpäeva jooksul arvates otsusest teadasaamisest.

11.10. Õpilase järgmisesse klassi üleviimise, täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmise kord

11.10.1 .1.-3. kooliastmes jäetakse õpilane täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt trimestrihinnetest tuleks välja panna aastahinne «puudulik» või «nõrk». Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne viimase trimestri lõppu.

11.10.2. Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt trimestrihinnetest või - hinnangutest tuleks välja panna aastahinne puudulik” või „nõrk” või anda samaväärne sõnaline hinnang.

11.10.3. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid. Täiendava õppetöö tulemusi kontrollitakse ja hinnatakse. Aastahinne pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

11.10.4. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik“, „nõrk“, kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

11.10.5. 1.–3. kooliastmes viiakse õpilane, keda ei ole jäetud täiendavale õppetööle, järgmisse klassi üle enne õppeperioodi lõppu. Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, kuid keda ei jäeta klassikursust kordama, viiakse järgmisse klassi üle hiljemalt 30. augustiks.

11.11. Põhikooli lõpetamine

11.11.1. Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt rahuldavad, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt 50% maksimaalsest tulemusest eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.

11.11.2. Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele, kellel on kuni kahe õppeaines „nõrk“ või „puudulik“ viimane aastahinne või kes on kuni kaks lõpueksamit sooritanud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest.

11.11.3. Haridusliku erivajadusega õpilasele, kelle individuaalne õppekava sätestab teistsugused nõuded võrreldes riikliku õppekavaga, on lõpetamise aluseks individuaalse õppekava õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel (ühtsete küsimustega põhikooli lõpueksami töö kohandamine, abivahendite kasutamine, koolieksam vms) vastavalt haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

11.11.4. Põhikooli lõputunnistus väljastatakse õppenõukogu otsuse alusel lihtsustatud õppe õpilasele, kelle viimased aastahinded kõikides õppeainetes on vähemalt „rahuldavad” ning kes on sooritanud eesti keele ja matemaatika koolieksami ning kooli poolt kohustuslike õppeainete hulgast valitud õppeaine koolieksami.

11.11.5. Kooli pidaja otsusel võib põhikoolis pakkuda lisaõpet lihtsustatud õppe alusel põhikooli lõpetanutele ning põhikooli riikliku õppekava järgi põhikooli lõpetanutele, kellele tulenevalt hariduslikust erivajadusest on vaja pakkuda täiendavat ettevalmistust ja tuge õppe sujuvaks jätkamiseks või tööturule üleminekuks.

11.11.6. Lisaõppesse võetakse õpilasi, kes on saanud põhikooli lõputunnistuse samal aastal ja kes ei ole valmis õpinguid jätkama või tööturule suunduma või kes ei pääsenud soovitud õppeasutusse.

11.11.7. Õpilane, kelle õppekeel ei ole eesti keel, kes asus koolis õppima viimase kuue õppeaasta jooksul, võib eesti keele eksami asemel sooritada eesti keele teise keelena ühtsete ülesannetega lõpueksami, mis on ühitatud B1- või B2-taseme eksamiga.

11.11.8. Varem välisriigis õppinud õpilane, kes on enne lõpueksamite toimumist Eestis põhikoolis õppinud kuni kolm järjestikust õppeaastat ning kellele on eesti keele õppimiseks koostatud individuaalne õppekava, võib eesti keele või eesti keele teise keelena eksami sooritada temale koostatud individuaalse õppekava põhjal ettevalmistatud koolieksamina.

12. Õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord

12.1. Haridusliku erivajadusega õpilase (edaspidi HEV-õpilane) õppe korraldamisel lähtub kool kaasava õppe põhimõtetest, mille kohaselt HEV-õpilane õpib üldjuhul kooli tavaklassis.

12.2. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted:

- erivajaduste (sh andekuse) võimalikult varajane märkamine;
- erivajaduste määratlemisel kohene tugiteenuste rakendamine;
- erivajadustest lähtuvalt soodsa arengukeskkonna loomine;
- lapse ja perekonna kaasamine arendus/õpetustegevusse, sh nõustamine, juhendamine (sh arenguestlused) jm;
- spetsialistide kaasamine arendus-/õpetustegevusse, s.o meeskonna- ja võrgustikutöö korraldamine.

12.3. Kooli tugimeeskonna liikmed on eripedagoog, logopeed, sotsiaalpedagoog. Tugimeeskonna liikmed lähtuvad võrgustikutöös oma ametijuhendist. Vajadusel kaasatakse

võrgustikutöösse klassijuhataja(d), aineõpetaja(d), omavalitsuse lastekaitse spetsialist, noorsoopolitsei jt koolivälised spetsialistid.

12.4. Tugimeeskonna tööd koordineerib direktori määratud hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordinaator (HEVko), kelle ülesandeks on haridusliku erivajadusega õpilase õppe ja arengu toetamiseks vajaliku koostöö korraldamine tugispetsialistide ja õpetajate vahel.

12.5. Juhul kui koolipoolne toetamine ja nõustamine ei ole viinud soovitud tulemuseni, kaasab hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordinaator probleemi lahendamisse koolivälised tugistruktuurid.

12.6. Õpilase individuaalsuse märkamine ja esmane toetamine.

12.6.1. Toetavad tegevused

Õpiraskuste ennetamine:

- Lasteaia koolieelikute rühma vaatlus kooli tugispetsialistide poolt eelkooli tegevuste ajal õppetegevuses ning vestlus lasteaiaõpetajatega; lapse koolivalmiduse kaardi alusel vajadusel koostöö lasteaiaõpetajaga ja lapsevanemaga ning suunamine erispetsialisti teenusele.
- Aineõpetajate konsultatsioonid - õpilaste nõustamine ja õpiabi osutamine; aineõpetajate konsultatsioonid ja järeldamine.

12.7. Õpilase hariduslike erivajaduste väljaselgitamine

Kui õpilasel ilmneb toe vajadus, teavitatakse sellest vanemat ning kool teeb vanema nõusolekul õpilasele pedagoogilis-psühholoogilise hindamise. Õpetajad ja tugispetsialistid (eripedagoog, sotsiaalpedagoog, logopeed) hindavad õpilase õpihuvi ja motivatsiooni, õpioskusi, õpilase tugevaid ja nõrku külgi erinevates õppeainetes ja sotsiaalsetes oskustes, tunnetustegevust, emotsionaalset seisundit ja käitumist koolis. Vajadusel tehakse koostööd teiste valdkondade spetsialistidega ning soovitatakse täiendavaid uuringuid.

12.8. Kui õpilasel on pikemaajalisest puudumisest või muudest põhjustest tingitud ajutised õpiraskused; kirjutamis- või lugemisraskused; probleemid, mis on tingitud sotsiaalmajanduslikest põhjustest, tervislikust seisundist või psüühilistest traumadest jne, pakub kool üldist tuge, so individuaalset lisajuhendamist, tugispetsialistide teenust, õpiabitunde individuaalselt või rühmas.

12.9. Kui kooli tagatud üldine tugi ei anna õpilase arengu seisukohalt soovitud tulemusi, siis on võimalik koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel rakendada õpilasele tõhustatud või erituge.

12.10. Tõhustatud tuge vajab õpilane, kel on püsiv õpiraskus, kõnepuue, psüühika- ja käitumishäire või mõni muu puue või tervislik seisund, mille tõttu ta vajab pidevat tugispetsialistide teenust. Talle koostatakse individuaalne õppekava ühes, mitmes või kõigis õppeainetes.

12.11. Erituge rakendatakse õpilastele, kes tulenevalt raskest puudest/liitpuudest või raskest ja püsivast psüühikahäirest vajavad väga spetsiifilist õppekorraldust ning ressursimahukaid tugiteenuseid.

12.12. Kui õpilase hariduslik erivajadus tuleneb andekusest, tagab kool talle individuaalse õppekava rakendamise ja vajadusel täiendava juhendamise aineõpetaja poolt, võimalusel teiste vastava valdkonna spetsialistide haridusprogrammide või teiste haridusasutuste kaudu.

12.13. Koolis rakendatakse õpilasele järgmisi tugimeetmeid:

• **Logopeediline abi**

Eesmärk: õpilaste suulise ja kirjaliku kõne korrigeerimine, funktsionaalse lugemisoskuse arendamine. Logopeedilist abi vajavate õpilaste rühmad moodustatakse diagnooseteütluse ja individuaalse kõne uuringu alusel.

• **Eripedagoogiline abi**

Eesmärk: toetada õpilase arengut võimaldamaks tal saavutada põhikooli riikliku õppekava nõuetele vastavaid õpitulemusi.

• **Pikapäevarühm 1.-3.klassi õpilastele**

Eesmärk: võimaldada õpilastele tuge ja järelevalvet õppetööst vaba aja sisustamisel ning koduste õppeülesannete täitmisel.

• **Sotsiaalpedagoogiline abi**

Eesmärk: kohanemis-, käitumis- ja õpiprobleemidega õpilase tegutsemisvõime ja toimetuleku toetamine läbi last ümbritseva võrgustiku koostöö.

• **Käitumise tugikava**

Eesmärk: koostada tegevusplaan, mis on abiks õpilase käitumise korrigeerimisel ja tema eneseregulatsiooni oskuste parandamisel.

• **Individuaalne õppekava (IÕK)**

Eesmärk: luua õpilasele tingimused võimetekohaseks õppimiseks ja arenemiseks.

IÕK-s määratakse vastavalt vajadusele kooli õppekavaga võrreldes kõrgendatud või vähendatud nõuded õppesisule ja õpitulemustele ühes või mitmes aines.

Kool koostab õpilasele individuaalse õppekava juhul, kui:

- 1) õpilasele rakendatakse õppekorraldust, mille puhul õpilane on väga vähesel määral kaasatud klassis läbiviidavasse õppesse;
- 2) õpilase õppekava erineb klassile koostatud õppekavast;
- 3) õpilase klassi läbimise aega või nominaalset õppeaega muudetakse;
- 4) kooliväline nõustamismeeskond on andnud õpilase arengu toetamiseks soovitusi vähendada või asendada riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemusi või vabastada õpilane kohustusliku õppeaine õppimisest.

IÕK rakendamiseks on vajalik lapsevanema nõusolek ning rakendamise otsustab direktor käskkirjaga.

IÕK koostab aineõpetaja (koostamisse kaasatakse õpilane või piiratud teovõimega õpilase puhul vanem ning vajaduse kohaselt õpetajaid ja tugispetsialiste).

• Lihtsustatud õppel olevate õpilaste klass

Eesmärk: korraldada maakondliku nõustamiskomisjoni soovitusel lihtsustatud riikliku õppekava alusel õppivatele õpilastele jõukohane õpitulemuste saavutamine.

12.10. Igale HEV õpilasele avab HEVko individuaalse arengu jälgimise kaardi.

12.11. Sõltuvalt õpilase hariduslikust erivajadusest võib kool teha talle muudatusi või kohandusi õppeajas, õppesisus, õppeprotsessis, õppekeskkonnas või taotletavates õpitulemustes. Nende muudatuste tegemisse kaasatakse õpilase vanem. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes riikliku või kooli õppekavaga, siis koostatakse muudatuste rakendamiseks individuaalne õppekava.

12.12. Tugiteenused koolivälise nõustamismeeskonna otsusest või rehabilitatsiooniplaanist lähtuvalt:

- lihtsustatud õppekava rakendamine tavaklassis;
- terviseseisundist tuleneva koduõppe rakendamine.
- HEV-õpilaste klasside moodustamine: lihtsustatud õppel olevatele õpilastele; ühele õpilasele keskendatud õpe.

12.13. Õpilaste arvu rühmas või klassis määrab kooli direktor, arvestades õpilaste toe vajadust, iseloomu ja mahtu, haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija ja/või koolivälise nõustamismeeskonna soovitusi si ja laste sotsiaalset keskkonda laiemalt.

12.14. „Õpilase arengu toetamine ja tugisüsteemide rakendamine Mäetaguse Põhikoolis“ ja „Hariduslike erivajadustega õpilaste tugigrupi töökorraldus“ on avaldatud kooli kodulehel.

13. Karjääriõppe, sh karjääriinfo ja nõustamise korraldamine

13.1. Kool korraldab õpilaste teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.

13.2. 8.-9. klassi õpilaste üheks valikaineks on karjääriõpetus, mille raames toimuvad õppekäigud ja töövarjupäev.

13.4. Karjääriteenust osutab Eesti Töötukassa karjäärispetsialist koostöös karjääriõpetuse õpetaja, klassijuhatajate ning aineõpetajatega.

13.5. Karjääriõppe planeerimise põhimõtted:

- tegevused on suunatud konkreetsetele sihtrühmadele (1.–4. klass; 5.–9. klass, LÕK õpiastele);
  - õppetegevus ainetundides (läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ käsitlemine kõigis ainetundides)
  - valikaine karjääriõpetus;
- tunniväline tegevus;
- tutvumine kutseõppeasutustega (internetiportaalid, lahtiste uste päevad);
  - kooliväline piirkondlik tegevus (karjääriinfo vahendamine ja karjäärinõustamine) .

13.6. Karjääriinfot edastavad ning õpilasi nõustavad ennekõike huvijuht ja klassijuhatajad.

13.7. Karjääriinõustamisel:

- selgitatakse enda vajadusi ja eesmärke;
- hinnatakse enda olemasolevaid ja edasiarendamist vajavaid teadmisi ja oskusi;
- täpsustatakse töö- ja õppesoove;
- arutatakse kutse- õppe- ja töövaliku otsuste tegemist;
- hinnatakse oma kutsesobivust ja isiksuse omadusi;
- saadakse teavet tööturul toimuvast, õppimisvõimalustest, elukutsetele esitatavatest nõuetest ja töötösimisallikatest;
- kavandatakse edaspidiseid tegevusi.

13.8. Karjääriplaneerimisega seotud teemasid käsitletakse läbiva teemana ainetundides, klassivälises ühistegevuses, õppekäikudel ja spetsiaalsetes loengutes.

13.9. I kooliaste

Läbiva teema käsitlemine I kooliastmes aitab õpilasel kujundada positiivset hoiakut õppimisse ning toetab esmaste õpiharjumuste ja -oskuste omandamist. Keskendutakse püsivuse, iseseisvuse, korra hoidmises ja vastutustunde arendamisele. Õpilane saab õppetegevuse käigus esmased koostöö oskused klassikaaslastega, õpib teistega arvestama ning end paremini tundma.

Esimeses kooliastmes õpetatakse lastele nende eest lähtuvalt probleemide lahendamise oskusi ning teadmisi sellest, et vajadusel tuleb küsida täiskasvanu abi.

Õpilane õpib baasoskusi igapäevaseks koolieluks – ta õpib oma tegevuse eesmärgistamist ja seatud eesmärkide täitmist, võtab vastutuse oma kooliasjade ja õppevahendite kaasas kandmise ning korrashoiu eest, jõuab õigeaegselt tundi, arvestab kaasõpilastega. Mänguliste tegevuste abil aidatakse õpilasel kujundada ning õppida tundma ennast ja lähiümbruse töömaailma, tuginedes õpilase kogemustele igapäevaelust. Tundides toimuvad vestlused teemal „Minu lemmiktegevused“, „Kelleks tahan saada“ jne. Õpilasele tutvustatakse erinevaid tegevusalasid ja ameteid, nende olulisust ning omavahelisi seoseid. Sõltuvalt tunniteemast räägitakse ainetundides ka töö tähtsusest ning erinevatest ametitest. Õpilane teab oma vanemate ametid ja oskab neid kirjeldada. Võimalusel korraldatakse õppekäike Alutaguse vallas olevatesse ettevõtetesse või õpilase vanema töökohta. Kord aastas korraldab kool laada, kus õpilased saavad kaubelda enda valmistatud (vanema toetusel tehtud) käsitöö esemete ning küpsetistega, see ettevõtmine toetab õpilaste ettevõtlikust ja annab reaalse kogemuse kauplemiseks ettevalmistamisel ning kauplemisel.

Kool toetab õpilase huvitegevuse arendamist pärast kooli, pakkudes võimalust osaleda tasuta huviringides.

II kooliaste

Läbiva teema käsitlemine II kooliastmes keskendub õpilase sotsiaalsetele ja toimetulekuoskustele, oma huvide ja võimete tundmaõppimisele ning arendamisele. Eesmärk

on aidata õpilasel kujundada põhilisi õpioskusi, empaatiavõimet ning suhtlemis- ja enesekontrollioskusi. Tähelepanu all on üksteise suhtes tähelepanelikkuse, hoolivuse, austuse arendamine ning kaasõpilaste/kooli töötajatega arvestamise oskus. Arendatakse koostöö oskust, niisamuti oma tegevuse eesmärgistamist, eesmärkide täitmise nimel süsteemset töötamist ning vastutusevõtmise oskust. Selleks on õpilasel võimalus osaleda koolis toimuvate ettevõtmiste planeerimisel, korraldamisel ja läbiviimisel. Õpilane eristab oma tugevaid ja nõrku külgi ning seostab neid erinevatel kutsealadel töötamise eeldustega. Õpilasele tutvustatakse erinevaid elukutseid ja töid ning nende seost inimeste individuaalsete eelduste ja huvidega. Ainetundides räägitakse selle aine või valdkonna silmapaistvatest esindajatest ja isikuomadustest, mida selles ametis vaja. Ainevaldkonnast lähtuvalt koostatakse esitlusi või referaate tuntud inimestest ja nende elust ning ametist. Jätkuvad ainesisesed vestlused teemal „Minu lemmiktegevus“, „Kelleks tahan saada“ jne. Õpilastel on võimalus valmistada temaatilisi esitlusi, kollaaže jms.

Koolitundidesse kutsutakse oma ametist rääkima erinevate elukutsete esindajaid, jätkatakse ettevõtete külastustega.

Kord aastas korraldab kool laada, kus õpilased saavad kaubelda enda valmistatud käsitöö esemete ning küpsetistega, see ettevõtmine toetab õpilaste ettevõtlikust ja annab reaalse kogemuse kauplemiseks ettevalmistamisel ning kauplemisel. 13.Karjääriõppe, sh karjääriinfo ja nõustamise korraldamine

13.1. Kool korraldab õpilaste teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.

13.2. 8.-9. klassi õpilaste üheks valikaineks on karjääriõpetus, mille raames toimuvad õppekäigud ja töövarjupäev.

13.4.Karjääriteenust osutab Eesti Töötukassa karjäärispetsialist koostöös karjääriõpetuse õpetaja, klassijuhatajate ning aineõpetajatega.

13.5. Karjääriõppe planeerimise põhimõtted:

- tegevused on suunatud konkreetsetele sihtrühmadele (1.–4. klass; 5.–9. klass, LÕK õpiastele);
- õppetegevus ainetundides (läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ käsitlemine kõigis ainetundides)
- valikaine karjääriõpetus;
- tunniväline tegevus;
- tutvumine kutseõppeasutustega (internetiportaalid, lahtiste uste päevad);
- kooliväline piirkondlik tegevus (karjääriinfo vahendamine ja karjäärinõustamine) .

13.6. Karjääriinfot edastavad ning õpilasi nõustavad ennekõike huvijuht ja klassijuhatajad.

13.7. Karjäärinõustamisel:

- selgitatakse enda vajadusi ja eesmärke;
- hinnatakse enda olemasolevaid ja edasiarendamist vajavaid teadmisi ja oskusi;
- täpsustatakse töö- ja õppesoove;

- arutatakse kutse- õppe- ja töövaliku otsuste tegemist;
- hinnatakse oma kutsesobivust ja isiksuse omadusi;
- saadakse teavet tööturul toimuvast, õppimisvõimalustest, elukutsetele esitatavatest nõuetest ja tööotsimisallikatest;
- kavandatakse edaspidiseid tegevusi.

13.8.Karjääriplaneerimisega seotud teemasid käsitletakse läbiva teemana ainetundides, klassivälises ühistegevuses, õppekäikudel ja spetsiaalsetes loengutes.

13.9. I kooliaste

Läbiva teema käsitlemine I kooliastmes aitab õpilasel kujundada positiivset hoiakut õppimisse ning toetab esmaste õpiharjumuste ja -oskuste omandamist. Keskendutakse püsivuse, iseseisvuse, korra hoidmises ja vastutustunde arendamisele. Õpilane saab õppetegevuse käigus esmased koostöö oskused klassikaaslastega, õpib teistega arvestama ning end paremini tundma.

Esimeses kooliastmes õpetatakse lastele nende eest lähtuvalt probleemide lahendamise oskusi ning teadmisi sellest, et vajadusel tuleb küsida täiskasvanu abi.

Õpilane õpib baasoskusi igapäevaseks koolieluks – ta õpib oma tegevuse eesmärgistamist ja seatud eesmärkide täitmist, võtab vastutuse oma kooliasjade ja õppevahendite kaas kandmise ning korrashoiu eest, jõuab õigeaegselt tundi, arvestab kaasõpilastega. Mänguliste tegevuste abil aidatakse õpilasel kujundada ning õppida tundma ennast ja lähiümbruse töömaailma, tuginedes õpilase kogemustele igapäevaelust. Tundides toimuvad vestlused teemal „Minu lemmiktegevused“, „Kelleks tahan saada“ jne. Õpilasele tutvustatakse erinevaid tegevusalasid ja ameteid, nende olulisust ning omavahelisi seoseid. Sõltuvalt tunniteemast räägitakse ainetundides ka töö tähtsusest ning erinevatest ametitest. Õpilane teab oma vanemate ametid ja oskab neid kirjeldada. Võimalusel korraldatakse õppekäike Alutaguse vallas olevatesse ettevõtetesse või õpilase vanema töökohta. Kord aastas korraldab kool laada, kus õpilased saavad kaubelda enda valmistatud (vanema toetusel tehtud) käsitöö esemete ning küpsetistega, see ettevõtmine toetab õpilaste ettevõtlikust ja annab reaalse kogemuse kauplemiseks ettevalmistamisel ning kauplemisel.

Kool toetab õpilase huvitegevuse arendamist pärast kooli, pakkudes võimalust osaleda tasuta huviringides.

II kooliaste

Läbiva teema käsitlemine II kooliastmes keskendub õpilase sotsiaalsetele ja toimetulekuoskustele, oma huvide ja võimete tundmaõppimisele ning arendamisele. Eesmärk on aidata õpilasel kujundada põhilisi õpioskusi, empaatiavõimet ning suhtlemis- ja enesekontrollioskusi. Tähelepanu all on üksteise suhtes tähelepanelikkuse, hoolivuse, austuse arendamine ning kaasõpilaste/kooli töötajatega arvestamise oskus. Arendatakse koostöö oskust, niisamuti oma tegevuse eesmärgistamist, eesmärkide täitmise nimel süsteemset töötamist ning vastutusevõtmise oskust. Selleks on õpilasel võimalus osaleda koolis toimuvate ettevõtmiste planeerimisel, korraldamisel ja läbiviimisel. Õpilane eristab oma tugevaid ja nõrku külgi ning seostab neid erinevatel kutsealadel töötamise eeldustega. Õpilasele tutvustatakse erinevaid elukutseid ja töid ning nende seost inimeste individuaalsete eelduste ja

huvidega. Ainetundides räägitakse selle aine või valdkonna silmapaistvatest esindajatest ja isikuomadustest, mida selles ametis vaja. Ainevaldkonnast lähtuvalt koostatakse esitlusi või referaate tuntud inimestest ja nende elust ning ametist. Jätkuvad ainesisesed vestlused teemal „Minu lemmiktegevus“, „Kelleks tahan saada“ jne. Õpilastel on võimalus valmistada temaatilisi esitlusi, kollaaže jms.

Koolitundidesse kutsutakse oma ametist rääkima erinevate elukutsete esindajaid, jätkatakse ettevõtete külastustega.

Kord aastas korraldab kool laada, kus õpilased saavad kaubelda enda valmistatud käsitöö esemete ning küpsetistega, see ettevõtmine toetab õpilaste ettevõtlikust ja annab reaalse kogemuse kauplemiseks ettevalmistamisel ning kauplemisel. Õpilaste huvitegevuse arendamiseks pärast kooli on neil võimalus osaleda erinevates huviringides koolis.

III kooliaste

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes keskendub õpilase võimete, huvid, vajaduste ja hoiakute teadvustamisele, õpioskuste arendamisele ning esmaste kutsevalikutega seostamisele. Õpilasi juhatakse mõtlema oma võimalikele tulevastele tegevusvaldkondadele ning arutlema, millised eeldused ja võimalused on neil olemas, et oma soove ellu viia. Õpilasi suunatakse ja õpetatakse otsima vajalikku infot, mis on seotud edasiõppimisega ja elukutsevalikutega, aga ka tööturu trendidega. Kooli kutsutakse maakonna erinevatest õppeasutustest ja õppimisvõimalustest rääkima gümnaasiumide ja kutsekoolide esindajad. Õpilastel on võimalus tutvuda oma maakonnas asuvate gümnaasiumide ja kutsehariduskeskuse tööga, neis koha peal käies. Tähtis on käsitleda töö ja kutsega seotud stereotüüpeid suhtumisi kriitiliselt, et need ei muutuks õpilase tulevikuväljavaadete piirajaks.

14. Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus

14.1. Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks iga trimestri algul.

14.2. Kooli ja vanemate koostöö koordineerimiseks kutsub direktor üks kord õppeaasta jooksul kokku lastevanemate üldkoosoleku.

14.3. Tunnijaotusplaanid, koolis pakutavate huviringide nimistu, aineõpetajate konsultatsiooniajad ja muu õppekorraldust ning tugiteenuseid puudutav info on kättesaadav kooli kodulehel.

14.4. Studiumi kaudu saab õpilane ja vanem teavet õppesisu, koduste õppeülesannete, õppeedukuse, puudumiste, hilinevate, käitumise ja hoolsuse kohta ning jooksvat informatsiooni.

14.5. Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.

14.6. Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.

14.7. Õpilase arengu toetamiseks korraldatakse temaga koolis arenguveestlusi, mille põhjal lepatakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides. Arenguveestluste korraldamine käib vastavalt koolis kinnitatud arenguveestluste korrale.

14.8. Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.

14.9. Õppe- ja kasvatustöö korralduses võimaldatakse õpilasel:

- saada nõustamist kooli sotsiaalpedagoogilt;
- saada nõustamist õppe- ja kasvatustööd puudutavates küsimustes õppealajuhatajalt.

15. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

15.1. Õpetajad teevad koostööd ainesektsioonides, töögruppides, õppenõukogus ning jagavad kogemusi kolleegidega suhtlemisel.

15.2. Õpetajad kuuluvad ainevaldkonniti ainesektsioonidesse. Ainesektsiooni tööd koordineerib ainesektsiooni juht.

15.3. Koolis on 6 ainesektsiooni:

- humanitaarained;
- võõrkeeled;
- loodus- ja reaalsained;
- loovained;
- kehaline kasvatus;
- algklassid.

15.4. Ainesektsiooni eesmärk on õppetöö, meetoodiliste ja kasvatuslike tegevuste ning arendustöö teostamine ja koordineerimine oma valdkonnas.

15.5. Ainesektsiooni põhiülesanded:

- ainevaldkonnakavade koostamine nende korrigeerimine ja uuendamine, vastavusse viimine põhikooli riikliku õppekavaga;
- õppetöö valdkondlike tulemuste hindamine ja analüüs;
- ainealase klassivälise töö kavandamine;
- õppenõukogu töö ettevalmistamisele kaasaaitamine;
- välissidemete arendamine ja loomine omas valdkonnas;
- avalikkuse informeerimine oma tegevusest, ürituse korraldanud õpetaja kirjutab toimunust kokkuvõtte, et see avalikustatakse (kooli koduleheküljel, kooli Facebooki leheküljel, „Alutaguse Elu“);
- kooli juhtkonna regulaarne informeerimine ainesektsiooni tööst.

15.6. Vastavalt vajadusele koondutakse töögruppideks, mis tegelevad kooli arendustegevusega või mõne muu hetkel koolis päevakohase õppe- või kasvatustegevuse teemaga.

15.7. Koolis töötavad töögrupid:

- õppekava töögrupp;
- arengukava töögrupp;
- HEV-lastetugigrupp
- Liikuma Kutsuva Kooli töögrupp

15.8. Klassiõpetaja ja aineõpetaja kujundab kooli õppekava alusel välja ainekaardi, mis arvestab klassi omapära ja suundumust, õpilaste vaimseid ja kooli materiaalseid ressursse.

15.9. Õpetaja ainekaart on õpetaja töövahend, mis pidevalt täieneb ja muutub. Ainekaardi koostamine ja arendamine kuulub klassiõpetaja ja aineõpetaja pädevusse.

15.10. Ainekaardid on vormistatud trimestrite kaupa.

15.11. Ainekaartides on kirjas õppeaine nimi, tundide maht, tunnis kasutatavad õppematerjalid ja õppevahendid, trimestri läbitavad põhilised teemad, õpitulemused ja trimestri jooksul planeeritud üritused õppeaine raames. Samuti kirjeldatakse ainekaardil hindamiskorraldust aines. Ainekaardid esitab õpetaja Stuudiumisse.

15.12. Õpetajad teevad koostööd koolisiseste tugispetsialistidega, aidates õppijal ületada õpi, käitumis- ja sotsiaalseid raskusi, koostab õpilasele sobiva õppekava ja korraldab sellele vastavat edasist õppetegevust.

16. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

16.1. Kooli õppekava koostamises ja arendamises kasutatakse erinevaid töövorme. Selles töös osalevad kõik pedagoogid.

16.2. Õppekava koostamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab kooli direktor.

16.3. Kooli õppekava uuendamine või täiendamine toimub algatustaotluse alusel, mis tuleb esitada kooli direktorile kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis koos ettepanekute ja põhjendustega. Kooli õppekava uuendamist ja täiendamist võib taotleda iga asjast huvitatud isik.

16.4. Kooli õppekava uuendamise või täiendamise vajaduse tekkimisel seoses muudatustega õigusaktides algatab kooli direktor.

16.5. Esitatud asjakohase taotluse korral valmistatakse õppekava uuendamise ja täiendamise töörühma poolt ette kooli õppekava muudatused kooskõlas kehtiva õigusega kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõuna.

16.6. Kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõu esitatakse enne kehtestamist arvamuse andmiseks hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule. Arvamuse küsimisel lähtub kooli direktor „Haldusmenetluse seaduses“ §-st 16.

16.7. Kooli õppekava kehtestatakse kooli direktori poolt käskkirjaga, mis vastab „Haldusmenetluseaduses“ sätestatud nõuetele.

16.8. Kool avalikustab, tulenevalt põhikooli – ja gümnaasiumiseaduse §69 lõikes 1 sätestatud nõudest, kooli õppekava koos muudatustega kooli veebilehel ja loob kooli raamatukogus võimalused kooli õppekavaga tutvumiseks.